

F·A·I·R

Farmosi Információk Riportok

Lakossági közéleti tájékoztató

XXXIII. évfolyam 2. szám • 2020. MÁJUS

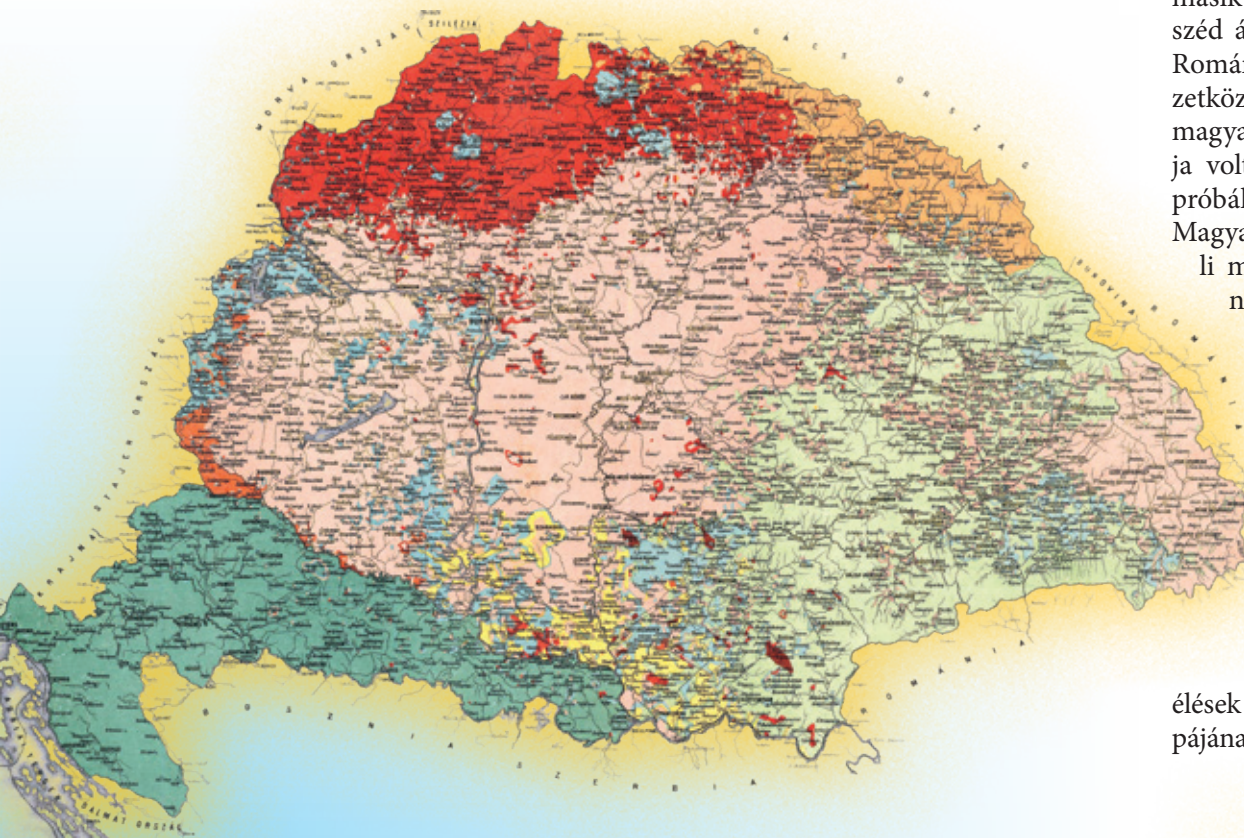
TRIANON 100 ÉVES ÉVFORDULÓJÁRA

2020. június 4-én száz éve lesz, hogy az első világháborút követően Magyarország, mint a háborúban vesztes ország aláírta a trianoni békeszerződést a győztes hatalmakkal. Trianon előzményeiről és következményeiről, a veszteség mértékéről, a határon túl rekedt magyarok sorsáról Németh Csabát, a Matolcsy Miklós Általános Iskola történelem tanárát kérdeztem.

- Foglald össze légy szíves, hogy milyen előzmények vezettek a példátlan méretű trianoni országcsönkítéshez?
- A trianoni országcsönkítés előzményei több kiinduló okra visszavezethetők. Elsőként a történelmi Magyarország lakosságának nemzetiségi összetételéből adódó problémát kell megemlíteni. Ehhez tudni kell, hogy a Kárpát-medencében mindig is több nemzetiség élt, ám a honfoglalás korától az 1400-as évek végéig a lakosság kb. 80%-a magyar anyanyelvű volt. A fordulat a török háborúk és a Rákóczi-szabadságharc során következett be, amikor az ország középső területei elnéptelenedtek. A Duna-Tisza közén a falvak elpusztultak és csak a mezővárosok maradtak meg. A súlyos demográfiai veszteség elsősorban az ország közepén élő magyarokat jellemezte, míg a peremterületek nemzetiségi lakói jóval kevesebb áldozatot szenvedtek.

A háborúk befejezése után megkezdődött a külföldi telepések bevándorlása az elnéptelenedett vidékre, illetve a megmaradt magyarság az ország széleiről a középső területekre húzódott. Az említett folyamatok következményeként az 1700-as évek közepére az ország lakosságának mindössze 35%-a maradt magyar. Ez borzasztóan kevés volt, lényegében kisebbségbe kerültünk a saját hazánkban. A helyzet csak az 1900-as évek elejére javult valamelyest, amikor a kedvezőbb születési számoknak és némi asszimilációs nyereségnek köszönhetően ismét mi alkottuk a többséget. Ez azt jelentette, hogy az 1910-ben végzett népszámlálási adatok alapján a magyarság részaránya 54%-ra emelkedett. A tendencia tehát ismét nekünk kedvezett, ha nem jön Trianon, napjainkra 80%-os többséget alkothoznánk a Kárpát-medencében.

A trianoni országcsönkítés másik előzménye a szomszéd államok – legfőképpen Románia és Szerbia – nemzetközi szinten terjesztett magyarellenes propagandája volt, amelynek során azt próbálták bizonygatni, hogy Magyarországon rendkívüli mértékben elnyomják a nemzetiségeket. A korabeli vádak ma már könnyedén meg lehet cáfolni, hiszen történészeink bebizonyították, hogy a magyarországi nemzetiségi politika – minden hibája és a közigazgatási visszaélések ellenére is – a kor Európájának egyik legliberálisabb

szemléletű gyakorlata volt. Gondoljunk csak Erdély és a Partium területére, ahol az 1900-as évek elején majd 3 ezer román tannyelvű elemi iskola működhetett a magyar állam engedélyével. Ezzel szemben a Kárpátokon túli Romániában, a moldvai csángó-magyar közösségek számára egyetlen magyar tannyelvű iskolát sem biztosítottak az állam részéről. Ki is volt akkor a nemzetiségek elnyomója? – tehetnénk fel joggal a kérdést.

Végezetül pedig az Osztrák-Magyar Monarchiában betöltött politikai súlytalanságunkat is muszáj megemlíteni. Bár Tisza István magyar miniszterelnök – egyedülként a Monarchia vezetői közül – sokáig ellenezte a háborút, végül őt is meggyőzték, így a Szerbiának küldött hadüzenet megtörtént. Ma már tudjuk, hogy a történelmi Magyarország fennmaradásának egyedüli esélye a világháború elkerülése lett volna. Nagy kár, hogy ez nem így történt.

– **Milyen veszteségeket okozott az országnak Trianon? Hogyan élték meg ennek következményeit az határokon kívül rekedt magyarok?**

– Trianon legnagyobb igazságtalanságának azt tartom, hogy a döntőbírák – mindenben a magyarokat hibáztatva – az új határokat a nemzetiségek területi elhelyezkedésének figyelembe vétele és véleményének megkérdezése nélkül alakították ki. Nekünk, magyaroknak még azt az esélyt sem adták meg, hogy a vitás területek sorsáról népszavazás által döntsene az ott lakók. Így az ország területének és lakosságának több mint kétharmada elveszett. Ez példátlan méretű területcsonkításnak számított az akkori Európában. A legnagyobb fájdalmat mégsem ez okozta, hanem az, hogy az új határoknak köszönhetően, más nemzetiségek mellett, mintegy 3-3,5 millió magyar is az utódállamokba került, ahol súlyos elnyomás, megaláztatás várt rájuk. A szomszéd országok legfőbb célja ugyanis az volt, hogy a kisebbségbe került magyarokat elűzzék szülőföldjükről vagy beolvaszták őket a többségi társadalomba. Az erőszakos asszimiláció eszközeinek rendkívül széles tárháza került ekkor bevetésre. Többek között az idegen lakosok beköltöztetése a magyar településekre, a magyar helység- és közterületnevek megváltoztatása, a magyar nyelv közéleti használatának súlyos korlátozása, a magyar tannyelvű iskolák ellehetetlenítése, bezárása, a magyar nemzeti szimbólumok – Himnusz, Szózat, zászló – betiltása, magyar szobrok és emlékművek ledöntése stb., ahogyan ide sorolhatjuk a magyarokkal szemben elkövetett mindennapi megaláztatásokat is, amikor gúnyos hangvételű szavakkal, olykor tettelegességgel érzékelték velük a másodrangúságukat. Ez a fajta és mértékű nemzetiségi elnyomás korábban nem volt jellemző a történelmi Magyarországon.

– **Miért nem lehet ma sem elfelejteni Trianont? Miért kell róla ma is beszélni, évente megemlékezni?**

– Ennek nagyon egyszerű oka van. Trianon ugyanis nem csak a múltat, hanem a jelent is adja. A határokon kívül ma is több mint két millió magyar él kisebbségi sorsban az utódállamok területén. Bár a velük szemben elkövetett méltánytalanságok ma már jóval csendesebbek és visszafogottabbak, mint korábban, mégse ringassuk magunkat olyan illúziókba, hogy a szomszéd országok politikáinak gondolkodása érdemben megváltozott volna. A többség célja

ma is ugyanaz, mint régen: elűzni szülőföldjükről a határon túli magyarokat vagy beolvasztani őket a többségi társadalomba. Mindez persze kifinomult eszközökkel, a nagy nemzetközi szervezetek és az Európai Unió asszisztálása mellett zajlik. Nemzetben gondolkodó, a külhoni honfitársainkkal együtt érző, felelős magyar ember azonban ezt nem hagyhatja annyiban. Élni kell jogainkkal, amit az adott államok alkotmánya és az Unió által megalkotott jogszabályok biztosítanak. Ki kell harcolni a megmaradásunk alapfeltételeit biztosító törvényeket, kisebbségi jogvédelem megalkotására van szükség minden utódállamban. Ez nem lehetetlen feladat, hiszen Európa számos országában – még a Romániától keletre elhelyezkedő Moldáviában is – létezik autonómia, amit persze több évtizedes küzdelem árán sikerült elérni az ott élő kisebbségeknek. Miért kellene éppen nekünk erről a lehetőségről önként lemondani?

– **Mi lehet most a legfőbb cél Trianon következményeinek orvoslásában?**

– A határokat újrahúzni nem tudjuk, már csak a nemzetiségi viszonyok megváltozása miatt sem. Az elmúlt évszázad magyarellenes politikája miatt sok olyan helyen is kisebbségbe kerültünk, ahol korábban mi alkottuk a többséget. A reális cél ezért a megmaradás feltételeinek biztosítása lehet. Vagyis el kell érni, hogy a határon túli magyarok szülőföldjükön maradván megőrizhessék anyanyelvüket, kultúrájukat és nemzeti önazonosság-tudatukat. Ez azért is fontos, mert jelenleg az ő közösségeik alkotják a magyar kultúra végvárait. Ehhez a szükséges törvények, jogszabályok kiharcolása és betartatása mellett, a magyar oktatási és kulturális intézményhálózat kiépítése, működésének biztosítása az egyik feltétel. Ennek fontos része például, hogy minden magyar gyermek anyanyelvén végezhesse tanulmányait. De nem mehetünk el a gazdasági kérdések mellett sem, mert a fiatalok megtartásának másik fontos feltétele a munkahelyteremtő beruházások szervezése.

– **Mit tehet egy átlag polgár a határon túli magyarokért? Hogyan segítheti megmaradási küzdelmüket? Miként kapcsolódhat be az említett programokba?**

– Erre számos lehetőség kínálkozik, csak némi elkötelezettség kell hozzá. Nagyon hasznos példaként említhetem a testvér-települési kapcsolatpolás gyakorlatát, ami Farnos és Várfalva között is működik. Ez számtalan találkozásra adhat lehetőséget a külhoni és anyaországi magyarok között. Kiváló vállalkozásnak tartom a Rákóczi Szövetség magyar iskolaválasztási programját, amelyhez Farnos Önkormányzata is csatlakozott, öt külhoni gyermek, évi tízezer forintos beiratkozási ösztöndíjának felvállalásával. Ehhez az akcióhoz remélhetőleg magánszemélyek, egyesületek is társulnak a későbbiekben. A statisztikák ugyanis kedvező számokat mutatnak a program eredményességével kapcsolatban. Sok helyen nem csak a fogyást sikerült megállítani, de némi növekedés is tapasztalható a magyar iskolát választó gyermekek arányát tekintve. Ugyancsak fontos kezdeményezés a Székely Nemzeti Tanács által elindított aláírásgyűjtési akció, amelynek sikere esetén az őshonos nemzeti kisebbségek által lakott régiók – például a Székelyföld – közvetlen csatornákon juthatnak majd hozzá az Európai Unió által biztosított pénzügyi forrásokhoz. A szükséges egymillió aláírásgyűjtéséhez a farmosiak is nagy számban hozzájárul-

tak. Példaként említeném, Dr. Ácsné Hild Jolán nyugalmazott tanárnőt, aki egymaga több száz aláírást gyűjtött össze a papír alapú íveken. Mindezekon felül bárki számára nyitva áll a lehetőség autóba ülni, vagy szervezeten, autóbusszos kirándulások formájában ellátogatni Erdélybe, Felvidékre vagy a Délvidékre, ahol történelmi emlékeink felkeresése mellett a külhoni magyarság önszerveződő közösségeinek meglátogatása, iskolák, szórványkollégiumok, gyermekotthonok támogatása, kulturális rendezvények szervezése ugyancsak jó kezdeményezés lehet.

- **Milyen eredményességgel működik a magyarországi iskolák számára indított Határtalanul program?**
- Összességében nagyon hasznosnak tartom ezt is, hiszen az elmúlt évtized tapasztalatai azt mutatják, hogy a magyar állam jóvoltából sok ezer anyaországi fiatalnak sikerült a határon túli magyar területekre ellátogatni. Ahogyan a felnőttek esetében, a szállás- és étkezési díjak megfizetésével, múzeumbelépők megváltásával a külhoni magyar közösségeket támogatjuk, miközben gyermekeink hasznos tudást és ismereteket hoznak haza magukkal. Famos esetében külön megemlíteném, hogy a kirándulásokat már 2008-ban elkezdtük szervezni, amikor még nem is létezett a Határtalanul program. Ehhez persze a korabeli nyolcadik osztályos diákok egy elkötelezett csapata is kellett, akik a maguk szavajárása szerint „betámadták” a történelmetanárt, hogy elvigye őket Erdélybe. Az akció olyan-

nyira jól sikerült, hogy a tavalyi évig bezárólag, összesen tizenegy alkalommal sikerült a kirándulást megszervezni. Tudni kell azonban, hogy ezek az utak nem a felhőtlen szórakozásról szólnak, hanem kifejezetten tanulmányi jellegűek. Legfőbb cél a történelmi emlékhelyek felkeresése mellett, a magyar közösségekkel való megismerkedés, akár azonos korú diákokkal való közös programok során is. Úgy vélem, aki legalább egyszer megjárta már velünk Erdélyt, annak értékrendjében kedvező változás történt a határon túli magyarság megítélésével kapcsolatban, amely ugyancsak fontos feladata az említett programnak.

- **Végezetül, milyen mondanivalója lehet Trianon centenáriumi évfordulójának? Milyen üzenetet közvetítettél a szűkebb és tágabb környezeted számára?**
- Én úgy gondolom, a Trianonra való megemlékezés nem szólhat csak a múlt keserű tapasztalatainak felidézéséről. A történelmi események elmondása mellett, be kell számolnunk arról is, mennyi mindent tudtunk a határon túli magyarokért megtenni az elmúlt évtizedekben. Mindannyiunk felelőssége, hogy ez a lista minél hosszabb és teljesebb legyen a jövőt tekintve is. Csak így tudjuk nyugodt lelkiismerettel feldolgozni a történelem számunkra igazságtalan és fájó döntését.
- **Köszönöm a válaszokat.**

Az interjút készítette: Szarvas Angéla

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Famos Község Polgármestere a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendeletre tekintettel, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott hatáskörében eljárva az alábbi határozatot hozza:

megalkotja Famos Község Önkormányzatának 2019-2024. évekre vonatkozó gazdasági programját.

Famos Község Polgármestere a 2019-2024. évekre vonatkozó, általa összeállított gazdasági programtervet véleményezésre megküldte a képviselő-testület tagjainak. A gazdasági programterv megalkotásában szerepet vállaló képviselők javaslatait a polgármester támogatta, és a 2019-2024. évekre vonatkozó gazdasági programtervbe szerkesztette.

FAMOS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2019 – 2024 ÉVEKRE SZÓLÓ GAZDASÁGI PROGRAMJA

I. Bevezetés

Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény (továbbiakban: Möt.v.) 116. §-a a képviselő-testület át nem ruházható hatásköröként határozza meg a gazdasági program elfogadását.

A Möt.v. 116. §-a ad útmutatást a program tartalmára vonatkozóan: A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program kiemelten tartalmazza az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot a képviselő-testületnek az alakuló ülést követő hat hónapon belül kell elfogadnia.

Famos Község Önkormányzata a jövő iránt érzett felelőssége tudatában alapvető fontosságúnak tartja a község működésének és fejlesztésének folytonosságát. Figyelemmel a Tápió-vidék lehetőségeire és egészének fejlesztésére, községünk polgárai igényeinek felismerése alapján alkotja meg a változásokhoz alkalmazkodni tudó gazdasági programját, mely az elért, meglévő eredmények megőrzésén túl tartós értékek mielőbbi megteremtésére törekszik. ►

Farmos Gazdasági Programjának (2019-2024) legfontosabb feladata, hogy összegezze, rendszerezze, és egységenként láttassa mindazokat a törekvéseket, célokat és eszközöket, amelyek községünk és lakói jobb életminőségét szolgálják a jelzett időszakra vonatkozóan. Miután térségünk és a településen élők jövőjét, jólétét számos, a helyi döntéshozók akaratán kívülálló tényező is befolyásolja, a gazdasági program azokra az elemekre koncentrált, amelyekre az önkormányzat hatással van, mint a gazdaságfejlesztés, a humán erőforrás fejlesztés és a környezetminőség javítása. A gazdasági programban szereplő fejlesztési célkitűzések megfogalmazása során feltárássra került Farmos szempontjából valamennyi fontos terület. A célok megvalósítása nagymértékben múlik a pályázati kiírások tartalmán, és a rendelkezésre álló forrásokon. A gazdasági program teljesítése túlmutat a 2019-2024. éveken.

A helyi gazdaság versenyképességére az önkormányzat közvetett eszközökkel tud hatást gyakorolni. Ilyen eszközök:

- az infrastruktúra fejlesztése
- a helyi adórendszer
- a befektetések elvi lehetőségének biztosítása.

Az önkormányzat meghatározó szerepet játszik a lakosság életminőségének javulása, a jólét emelése érdekében:

- meghatározza a területhasználat módját
- erőforrásokat biztosít a természeti környezet megóvásához
- erőforrásokat biztosít az épített környezet rehabilitációjához.

II. Helyzetelemzés

1. Farmos község általános helyzete

Községünk a Közép-magyarországi régióhoz tartozik. A település a Tápió-vidéken, a Nagykatái járás területén, Budapesttől 65 km-re fekszik. A település állandó lakosainak száma 2020. január 1-én 3542 fő volt.

A Pest Megyei Kormányhivatal, Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján Farmos közigazgatási területén bányatelek, nyilvántartott ásványvagyon, felszín-mozgásveszélyes terület a Bányafelügyelet nyilvántartása szerint nincs. Az adatszolgáltatás nem terjed ki a szénhidrogén ásványvagyonra. Ezzel kiegészítve a település területén egy ilyen megállapított bányatelek található, „Farmos II. szénhidrogén” védnév alatt. Területe közel 850 ha, ebből mintegy 845 ha Farmos igazgatási területén fekszik. A terület hasznosítása a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. és a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. kompetenciája.

A talaj termőképessége előnyös bizonyos gabonafélék (búza, kukorica, napraforgó) termesztésére, így a mezőgazdaság számára, de ebből kevés család tud megélni.

Községünkben jelentősebb ipari gazdasági társaság nem működik. A kormány autópálya építési és vasúthálózat felújítási programja Farmos esélyét növeli zöldmezős ipari beruházás megvalósítására. Ennek tervezett helyszíne a 311-es számú közút és a 120/A vasútvonal között, Szelei út mentén fekvő 822/133 hrsz-ú terület.

A település turisztikai vonzerejének növelésére kihasználható lehetőséget biztosít a község közigazgatási területén fellelhető gazdag növény- és állatvilág, valamint a térség legnagyobb összefüggő természetvédelmét képező, Farmos

község természetvédelmi területei. Farmos 17 tagönkormányzat társaságában a Tápió Közalapítvány irányítása alá tartozó Tápió Natúrpark része.

Turisztikai nevezetességeink: Vízparti Élet Háza (Matolcsy Kúria), Farmosi Madárvárta, Kékbecy tanösvény, Sóvírág tanösvény.

A turisztikai vendéglátás feltételeinek javítására elengedhetetlenül szükséges helyi szálláshelyek, étkezési lehetőségek biztosítása.

A 2020-2021 folyamán megvalósuló kerékpárút bekapcsolja Farmost az országos kerékpárút hálózati terv nyomvonalába.

A helyi építési szabályzat és területfejlesztési koncepció hatályos jogszabály szerinti felülvizsgálata folyamatban van. A felülvizsgálat során alapelvünk, hogy a jogszabály által kijelölt határig, az építési szabályzat és a területfejlesztési koncepció a legmegengedőbb legyen, magunk alkotta szükségtelen előírásokkal indokolatlanul ne korlátozzuk a farmosi polgárok jogszabály adta lehetőségeit.

A védőnői ellátás területén folyamatos problémát jelent a második védőnői körzet betöltetlensége. Az álláshely érdekében folyamatos pályázat kiírással törekedni kell az álláshely betöltésére. A 2020-ban megvalósuló védőnői szolgálati hely bővítése mindkét védőnői körzet számára megfelelő elhelyezési és felszerelési színvonalat fog biztosítani.

A felújított vasútállomás környezetében a MÁV Zrt. jelentős beruházást folytat. Áthelyezésre kerül és kevésbé balesetveszélyes lesz a vasúti átjáró, valamint meg fog épülni a P+R parkoló.

Az Öregszőlőben és a Krizsánban élők internettel való ellátásához kértük a Magyar Telekom Zrt. közreműködését. Különösen fontos ennek a problémának a megoldása az internetes távoktatás idején. Ugyanezekben a zártkertes területeken – egyedi lakossági kérésre – indokolt esetben, meglévő közvilágítás hálózatra szerelt LED-es, vagy szolár lámpákkal egyedi, lokális telepítéssel, közvilágítás bővítést végzünk.

A község 600 adagos gyermekélelmezési konyhájának üzemeltetése megoldatlan. A szolgáltatást eddig végző vállalkozóval a szerződéses idő lejártával új szerződés nem került megkötésre. A konyha jelenleg másik vállalkozóval, 2 éves szerződés alapján, csak tálaló konyhaként üzemel. Rövid időn belül stratégiát kell kidolgozni a konyhagépészet nélküli konyha további üzemeltetési formájára, a közétkeztetés hosszú távú megoldására.

III. A fejlesztések forrásai

A fejlesztési elképzelések megvalósítása során három alapvető forrásra támaszkodhatunk, amelyek szoros összefüggésben vannak egymással:

- pályázatok keretében elnyerhető források
- önkormányzati pénzeszközök
- magántőke

1. Pályázati források

A pályázatok terén feladatunk kettős: egyrészt az önkormányzat által elérhető pályázati lehetőségek felkutatása,

forrásainak megszerzése, másrészt a helyi civil szervezetek, egyesületek, helyi vállalkozások segítése, támogatása a pályázati források elérésében.

A már elnyert, kivitelezés alatt álló, részben, vagy egészben pályázati forrásból megvalósuló önkormányzati fejlesztések, beruházások:

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program – KEHOP

Innovációs és Technológiai Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági

Operatív Programok Irányító Hatósága

Energetikai korszerűsítés Farnoson

KEHOP-5.2.9-16-2017-00178

Kapott támogatás: 83 265 047

PÉNZÜGYMINISZTERIUM ÁLTAL KIÍRT

Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program – VEKOP

Kerékpárút-hálózat kiépítése Farnoson

VEKOP-5.3.2-15-2016-00016

Kapott támogatás: 156 770 637 Ft.

Pest megye településfejlesztési koncepciója 2014-2030 és Pest megye területfejlesztési programja keretében 2014-2020 megvalósításához nyújtott célzott pénzügyi támogatás.

Önkormányzati tulajdonú bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztésének támogatása Pest megyében című pályázati kiírás

Támogatási szerződés szám: PM_

BOLCSODEFEJLESZTES_2018/31

Kapott támogatás: 191 900 000 Ft.

AGRÁRMINISZTERIUM ÁLTAL KIÍRT

Zártkerti Program keretében a települések zártkerti földrészleteinek mezőgazdasági hasznosítását segítő és az infrastrukturális háttér megteremtését célzó települési fejlesztések támogatása.

Földút és zártkerti ingatlan fejlesztése Farnoson

Támogatási szerződés szám: 2251-8/2019/HERMAN

Kapott támogatás: 10 000 000 Ft.

MAGYAR FALU PROGRAM KERETÉN BELÜLI

Jelenleg futó nyertes pályázatok:

Megnevezés	Kódszám	Projekt-azonosító	Kapott támogatás (Ft)
A nemzeti és helyi identitástudat erősítése	MFP-NHI/2019	3005158192	21 353 640
Óvoda udvar	MFP-OUF/2019	3021254999	4 988 154
Kistelepülések járda építésének, felújításának anyagtámogatása	MFP-BJA/2019	3019751000	4 924 330
Orvosi rendelő	MFP-HOR/2019)	3007261676	29 948 365
Orvosi szolgálati lakás	MFP-FOL/2019)	3017213450	237 787 072

Beadásra kerülő pályázatok:

Megnevezés	Kódszám	Beadási határidő
Orvosi rendelők fejlesztése	MFP-HOR/2020	2020.04.24.
Orvosi eszköz	MFP-AEE/2020	2020.04.24.
Önkormányzati tulajdonban lévő út-, hídépítés/felújítás	MFP-ÖTU/2020	2020.05.08.
Önkormányzati járdaépítés/felújítás anyagtámogatása	MFP-BJA/2020	2020.05.08.

Várhatóan kiírásra kerülő pályázatok Magyar Falu Program:
(A várható összegek az előző pályázati kör kiírása alapján lettek feltüntetve)

- Eszköz beszerzés közterület karbantartásra. (traktor, pótkocsi, homlokrakodó, tolólap, sószóró, rövidkaros rézsűkasza)
Várható összeg: 15 MFt.
- Szolgálati lakás felújítása (Posta utca 2. hrsz: 963/1)
Várható összeg: 30 MFt.
- Óvodafejlesztés (padozat cseréje, tetőhéjazat cseréje)
Várható összeg: 30 MFt.
- Polgármesteri hivatal felújítása (villamos hálózat korszerűsítése, világítótestek cseréje, tetőcserép cseréje, bútorok cseréje)
Várható összeg: 50 MFt.
- Útfelújítás. A még földes utak 0-30-as zúzott kövel borítása.
Várható összeg: 30 MFt.

Várhatóan kiírásra kerülő pályázatok Belügyminisztérium:
(A várható kiírási összegek nem ismertek)

- Útfelújítás
- Intézmény felújítás
- Sportlétesítmény kialakítás, felújítás

2. Önkormányzati pénzeszközök

A kitűzött fejlesztési célok megvalósítása során az önkormányzati pénzeszközök biztosítják a pályázathoz szükséges önerőt.

Alapvető követelmény, hogy a fejlesztésekhez szükséges források biztosítása nem veszélyeztetheti a község és az intézményrendszer üzemeltetését.

3. Magántőke

A községfejlesztés harmadik – alapvető – pillére a magántőke, amelynek a bevonásával a legeredményesebben lehet munkahelyet teremteni és az önkormányzat saját bevételeit növelni. Farnos község gazdaságfejlesztési, munkahely-teremtési lehetőségeit javítja a kormány folyamatban lévő, községünket is érintő közútfejlesztése (31.sz.főút), vasútvonal korszerűsítése (120/A vasútvonal).

- A befektetési politika csak akkor lehet eredményes, ha
- A település teljes körű és korszerű infrastruktúrával rendelkezik
- Megfelelő a településmarketing
- A községben jelenlévő vállalkozókkal kialakított jó kapcsolat révén élünk a „kapcsolati tőke” kínálta lehetőséggel

- a rendezési terv folyamatosan aktualizálva van a befektetői igények, valamint a településfejlesztési elképzelések harmonizálásával
- az önkormányzati adópolitika kedvezően befolyásolja a befektetők döntését

A COVID-19 koronavírus okozta világvárvány jelentős méretű gazdasági és pénzügyi válságot okozott. A magyar kormány elmúlt években folytatott sikeres gazdaság- és pénzügy politikája erős alapot képezett, mely jó esélyt ad országunk – és benne községünk – számára is a válság után, a magánérfő és az állami beruházások rövid időn belüli újbóli felfutására.

IV. A településfejlesztési elképzeléseinket meghatározó körülmények

Erősségek	Gyengeségek
Budapest és további városok közelsége	A településnek nincs kiépült autópályával kapcsolata
Jó elérhetőség közúton, vasúton ²	Rossz minőségű közút, rossz minőségű vasút. Racionalizálásra szoruló Volán busz menetrend
Csendes, nyugodt, pihenésre alkalmas falusias környezet	Kevés szabadidős tevékenységre alkalmas zöld terület. Játzóterek, szabadtéri sportolásra alkalmas létesítmények hiánya
Teljes az infrastruktúra kiépítettsége	Természeti adottságok kihasználatlansága
Nyitott, barátságos helyi lakosság	Nagy belső migráció, nagy szocializációs különbségek, kevés helyi munkalehetőség
Civil szerveződések, helyi egyesületek	Egyesületek, civil szervezetek egymás közötti kapcsolattartása javításra szorul
Lehetőségek	Veszélyek
Versenyképességet biztosító pályázati és saját erős önkormányzati fejlesztések megvalósítása	Fejlesztések, beruházások elmaradása
Állami és magánszolgáltatások, beruházások kiépülése	Állami és magántőkés fejlesztések elmaradása
A Matolcsy kúria kínálta lehetőségek feltárása és kiaknázása	Turisztikai lehetőségeink iránti közöny, igénytelenség
Egyedi arculat kialakítása	Önkormányzati célokkal nem egyező pályázati lehetőségek
Természeti adottságaink kihasználása	Természeti adottságaink iránti közöny, igénytelenség

V. Farnos Község Önkormányzatának 2019-2024. évi gazdasági programja

1. Idegenforgalom

- Projekt megnevezése: **Természeti adottságaink bemutatása**
Projekt célja: A páratlan természeti adottságaink adta lehetőségek kihasználása, Farnos felrajzolása a turizmus térképére. Várható bekerülési költség: kiadványok készítése: ~400 000 Ft./év
Előkészítettség: nincs, nem igényel jelentős előkészítést

- Projekt megnevezése: **Ifjúsági tábor létesítése**

Projekt célja: Ifjúsági tábor építése a Matolcsy kúria mögötti, 992/7-es hrsz-ú területre, a Tápió Közalapítvánnyal együttműködve.

Várható költség: ~50 000 000 Ft.

Előkészítettség: A már pályázatott terv átdolgozása és új költségvetés szükséges.

2. Infrastrukturális fejlesztési feladatok

- Projekt megnevezése: **Ivóvízminőség javítása**

Projekt célja: Farnos község lakosságának ellátása egészséges ivóvízzel

Várható bekerülési költség: 304 478 095 Ft.

Előkészítettség: A megvalósítás folyamatban van

- Projekt megnevezése: **Kerékpárút építése**

Projekt célja: A Szelei út, Béke út, Nagykátai út, Rákóczi út mentén, a kerékpáros közlekedés biztonsága érdekében, kerékpárút kiépítése.

Várható költség: 157 770 637 Ft.

- Projekt megnevezése: **Útépítés**

Projekt célja: Belterületi utak szilárd burkolattal való ellátása

Várható költség: 129 473 308 Ft.

Projekt célja: Belterületi utak szilárd burkolattal való ellátása. A még földes utak fedése 0-30-as zúzottkővel.

Várható költség: 30 000 000 Ft.

Projekt célja: A belterületi utak folyamatos javítása, karbantartása

Várható költség: 4 MFt/év

Projekt célja: Zártkerti infrastrukturális fejlesztés

Várható költség: 10 000 000 Ft.

- Projekt megnevezése: **Településközpont fejlesztése**

Projekt célja: Fedett vízvezető árok építésével biztonságos közlekedés biztosítása, valamint a csapadékvíz elvezetés javítása a Rákóczi úton

Várható költség: 3,5 MFt.

Projekt célja: Ingatlanvásárlással a település „nyitott tetele”, zöld terület nagyságának növelése park építésével, valamint parkoló építése a megnövekedett gépjármű forgalom miatti igények kielégítésére. (hrsz: 970, 968/8)

Várható költség: 15-20 MFt.

Projekt célja: Játzóter építése a településközpontban (hrsz: 978)

Várható költség: 5 MFt. A MFP pályázat forrásából

Projekt célja: Járdaépítés térburkolással a település központjában, a Rákóczi út és a Zrínyi út mentén.

(Mariann virágboltig és a Gabika patikáig)

Várható költség: 5 MFt. A MFP pályázat forrásából

Projekt célja: Gyalogátkelőhelyek létesítése a biztonságos közlekedés érdekében

(Szelei út, Jászberényi út)

Várható költség: 5 MFt.

- Projekt megnevezése: **Kulturált, környezetbarát településkép folytonos alakítása, fenntartása, állagának megőrzése**

Projekt célja: Utcabútorok vásárlásával, telepítésével a kulturált településkép javítása a község teljes belterületén.
Várható költség: 1 MFt./év

Projekt célja: A község közttereinek, közútjainak „zöldítése”. Fásítás, virágosítás a köztereken.
Várható költség: 1 MFt./év

Projekt célja: Megfigyelő kamerák telepítése közterekre, közintézményekre a vagyonmegóvás és a biztonság érdekében.
Várható költség: 1 MFt./év

Projekt célja: Kulturált, kor színvonalának megfelelő buszvárók építése
Várható költség: 1 MFt./év

Projekt célja: Közterek, közutak, útcsatlakozási pontok egyedi megvilágítása utcai kandeláberre telepített napelemes lámpatestekkel, a vagyonvédelem és a biztonságos közlekedés érdekében.
Várható költség: 1 MFt./év

Projekt célja: Csapadékvíz-elvezetés megoldása a község területéről a vízbefogadó helyekre. Ezek a befogadó helyek: a Büdös-lapos, a Kúria mögötti terület és a Nádas-tó.
Várható bekerülési költség: Nem ismert, régi, lejárt kiviteli tervekkel rendelkezünk.
Pályázatkiírás esetén aktualizálásuk szükséges.

- Projekt megnevezése: **Ravatalozó építése a katolikus temetőben**

Projekt célja: A katolikus temetőben lévő, állapota miatt nem felújítható, önkormányzati tulajdonban lévő területen fekvő ravatalozó helyett új ravatalozó építése az egyházi tulajdonban lévő temetőterületen.
Várható bekerülési költség: 35-40 MFt. A katolikus Egyház által MFP pályázaton elnyert összeg: 30 MFt.

3. Környezet- és tájvédelem, megújuló energia hasznosítása

- Projekt megnevezése: **Szennyvízleürítő hely rekultivációja**

Projekt célja: A község csatornahálózatának elkészülte után szükséges a volt nyitott szennyvízleürítő hely rekultivációja.
Várható bekerülési költség: tervek készítése, laborvizsgálatok, geodéziai mérések mindösszesen: 1,25 MFt.

- Projekt megnevezése: **Közüintézmények energetikai korszerűsítése**

Projekt célja: Napelemek telepítésével, hőszigeteléssel, nyílászárók cseréjével az energia felhasználás csökkentése, ezáltal az energetikai költségek csökkentése, megtakarítása.
Várható bekerülési költség: Nem ismert

- Projekt megnevezése: **Szelektív hulladékgyűjtés, hulladék újrahasznosítás**

Projekt célja: A Magyar Kormány 2020. július 1-től kötelező rendeletének végrehajtása, valamint az EU 2022-re elvárt hulladékok újrahasznosítására vonatkozó előírásainak teljesítése.
Várható bekerülési költség: Nem ismert

4. Oktatás, művelődés, sport

- Projekt megnevezése: **Az óvodai nevelés feltételeinek szinten tartása**

Projekt célja: Az óvodai eszközállomány színvonalának és pedagógiai eredményeinek szinten tartása és megőrzése érdekében, az ehhez szükséges beszerzések, fejlesztések biztosítása.
Várható bekerülési költség: 0,5 MFt./év

- Projekt megnevezése: **Óvodai tornaterem létesítése**

Projekt célja: A hatályos rendelkezések alapján kötelező óvodai tornaterem megépítése.
Várható költség: 30 MFt.

- Projekt megnevezése: **A Matolcsy Miklós Általános Iskola Szelei úti épületének felújítása**

Projekt célja: Az iskolaépület tantermi szárnyának és tornatermének hőszigetelésével, termeinek felújításával, nyílászáróinak cseréjével, elektromos – és fűtés rendszerének korszerűsítésével, valamint napelem rendszer telepítésével az általános iskolai oktatás feltételeinek javítása.
Várható bekerülési költség: Nem ismert, költségvonzata miatt a projekt csak állami forrásból valósítható meg.

- Projekt megnevezése: **Futballpálya fejlesztése**

Projekt célja: A pályaöntöző rendszer kiépítésével, vízöblítéses WC blokk építésével a pálya korszerűsítése.
Várható bekerülési költség: 10 MFt.

- Projekt megnevezése: **Sportpálya építése a Matolcsy Kúria mögött (hrsz: 992/7)**

Projekt célja: A sportolni vágyó lakosság részére szánkózó pálya, kerékpár krosszpálya és szabadtéri edzőpark létesítése
Várható bekerülési költség: nem ismert

- Projekt megnevezése: **Gyermekjátszótér létesítése (hrsz: 978)**

Projekt célja: A kisgyermekek részére játszótér létesítése a település központjában
Várható bekerülési költség: 5 MFt. (MFP.)

5. Egészségügy, Családsegítés és Gyermekvédelem

- Projekt megnevezése: **II. számú védőnői körzet elhelyezési körletének építése**

Projekt célja: Hiánypótló beruhásként az ÁNTSZ előírásainak megfelelő védőnői hálózat üzemeltetési feltételeinek megteremtése.
Várható bekerülési költség: 30 MFt.

- Projekt megnevezése: **I. számú háziiorvosi rendelő építése**
Projekt célja: Hiánypótló beruhásként az I. számú háziiorvosi praxis működéséhez önkormányzati tulajdonú rendelő építése.
Várható bekerülési költség: 30 MFt.

6. Kulturális élet, rendezvények, fesztiválok

A kulturális élet a kor igényeire épül. Az elmúlt években kialakult kulturális kínálat megőrzése és megújítása a helyi civil szervezetekkel és helyi egyesületekkel szervezhető meg. Rendezvényeink megőrzése, tartalmi megújítása a következő évek kihívása.

A helyi civil szervezetek, egyesületek megerősödését – a lehetőségeink szabta határokon belül – minden területen támogatni kívánjuk, mert fontos értéknek tartjuk tevékenységüket. Aktivitásukkal szerves részei a helyi közéletnek.

Hagyományos rendezvényeink:

- Famosi Kulturális Napok
 - Famosi Borverseny
 - Szüreti Felvonulás
 - Idősek Világnapja
 - Famosi Zenekar éves koncertje
 - Hagyományok Napja
 - Adventi megemlékezés
- Projekt megnevezése: **Szabadidős programok bővítése**
Projekt célja: A Művelődési Ház és Könyvtár, valamint a Közösségi Ház programjainak megőrzése, igény és lehetőség szerinti bővítése.

Várható bekerülési költség: az éves költségvetési bevételek 1%-a.

- Projekt megnevezése: **Ifjúsági Klub létrehozása**
Projekt célja: A fiatal korosztály számára a közösségi élethez szükséges feltételek megteremtése megfelelő helyszín és programok biztosításával.
Várható bekerülési költség: A rendezvényhelyszínek rezsiköltsége
- Projekt megnevezése: **Rendezvény helyszín kialakítás szabadtéri rendezvényeknek**
Projekt célja: A természetvédelmi területeink közelében, a község szívében, természetközeli, igényes, kulturált helyszín **biztosítása községi kulturális és sportrendezvényekhez.** (hrsz: 1166/12)
Várható bekerülési költség: Nem ismert

VI. Összegzés

Az önkormányzati intézményrendszernek egyaránt biztosítania kell a község lakossága számára a jó színvonalú közszolgáltatásokat az egészségügyi, a szociális, a gyermekjóléti, a közoktatási és a közművelődési ágazatban.

A kitűzött célok megvalósítására olyan ütemben kerülhet sor, amely nem veszélyezteti a község gazdálkodásának stabilitását, likviditását, vállalt kötelezettségeinek teljesítését.

Famos, 2020. április 30.

Horváth László
polgármester

Felhívás parlagfű elleni védekezésre

A szezon közeledtével a parlagfű elleni védekezésre hívom fel a figyelmet! A parlagfű nagymértékű elszaporodásának a közegészségügyi és gazdasági károsító hatása számottevő. A parlagfű elleni védekezés elsősorban az ingatlan tulajdonosának, illetve használójának a kötelezettsége. A hatóságok feladata, hogy – amennyiben a tulajdonos/földhasználó nem tesz eleget a kötelezettségének – a mulasztók költségén elrendelik az ún. közérdekű védekezést, emellett növényvédelmi bírságot szabnak ki.

Belterületen a jegyző, külterületen a növény-és talajvédelmi hatóság (Pest megye területén a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala, mint növény-és talajvédelmi hatóság) köteles hatósági eljárást indítani azokkal szemben, akik elmulasztották a parlagfű elleni védekezési kötelezettségüket.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény. 17. § (4) bekezdése kimondja: „A földhasználó köteles az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.” Fontos tudni, hogy a hatósági intézkedéshez (közérdekű védekezés végrehajtása, bírság kiszabása) nem szükséges a sérelem – egészségkárosodás – bekövetkezése,

e körben elégséges a védekezési kötelezettség elmulasztásának megállapítása.

Amennyiben a parlagfű elleni védekezési kötelezettségének a földhasználó nem tesz eleget, vagyis az ingatlan legalább virágbimbós fenológiai állapotú parlagfűvel fertőzött, akkor közérdekű védekezést kell elrendelni. A jegyző által elrendelt közérdekű védekezést az általa megbízott vállalkozók végzik. Nem kerül sor a vállalkozó általi parlagfű-mentesítésre, ha az ügyfél időközben maga eleget tesz kötelezettségének. A közérdekű védekezéssel kapcsolatban felmerült költségeket az ügyfélnek kell megfizetnie.

A növényvédelmi bírság kiszabására a növény- és talajvédelmi hatóság jogosult, ezért a közérdekű védekezés elrendelését követően a jegyző az ügyben keletkezett iratokat továbbítja az eljárásra jogosult hatóságnak. A növényvédelmi bírság alapja a parlagfűvel fertőzött terület nagysága. A bírság mértéke belterületen és külterületen is egyaránt 15.000 Ft-tól 5.000.000 Ft-ig terjed.

Arra tekintettel, hogy a parlagfű-mentesítés minden állampolgár közös érdeke, és eredményt csak összefogással, illetve közös felelősségvállalással érhetünk el, kérem, tgyenek eleget e fenti jogszabályi kötelezettségüknek.

Gaálné Czinkos Judit aljegyző

Tájékoztatás az iparüzési adóbevallással és iparüzési adófizetési kötelezettséggel kapcsolatban

A koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges adózási könnyítésekről szóló 140/2020. (IV.21.) Korm. rendelet a koronavírus okozta járványügyi helyzettel összefüggésben vezetett be adózási könnyítéseket és a határidők módosítását is szabályozza az alábbiak szerint:

Adókönyvitést és ezzel párhuzamosan likviditási könnyebbséget is jelent, hogy az adózó a 2020. április 22. és 2020. szeptember 30. között esedékessé váló éves és soron kívüli helyi iparüzési adóbevallás-benyújtási kötelezettségének, és az ezzel egyidejűleg teljesítendő adófizetési kötelezettségének, valamint a következő adóelőleg-fizetési időszakra szóló adóelőleg-bevallás benyújtási kötelezettségének 2020. szeptember 30-ig tehet eleget.

Gaálné Czinkos Judit
aljegyző

„Földút és zártkerti ingatlan fejlesztése Farnoson”

címmel Farnos Község Önkormányzata pályázatot nyújtott be és 10 000 000 forint vissza nem térítendő támogatásban részesült az Agrárminisztérium 2019. évben kiírt, a zártkerti besorolású földrészletek mezőgazdasági hasznosítását segítő, infrastrukturális hátterét biztosító fejlesztések támogatására irányuló pályázati felhívás keretében.

A 2017. évi zártkerti pályázatunk folytatásaként a támogatási kérelemnek az előzőhöz hasonlóan két pillére volt. Az egyik az Öregszőlőben található, Farnos 1817/1 helyrajzi számú, önkormányzati zártkerti ingatlan területrendezése, majd arra 30 db almafa telepítése.

A másik az ezekhez a kertekhez vezető, Farnos 0162 és 0158 helyrajzi számú út felújítása, melynek során a bekötő utakat 1033 m hosszán stabilizált burkolattal építettük ki. A munkálatokba az Önkormányzat 9 fő közfoglalkoztatottat is bevont.

A beruházás célja az volt, hogy az Öregszőlőben lakók, valamint a kertjeiket művelő emberek könnyebben eljussanak ingatlanjaikhoz. Terveink szerint a fejlesztés hatására sokkal több zártkerti ingatlan kerül újra hasznosításra, melyek az út leromlott állapota miatt váltak elhanyagolttá.

A fejlesztést a Farnosi Polgárőr Egyesülettel együttműködésben valósítottuk meg, akik vállalták, hogy kiemelt figyelmet szentelnek az Öregszőlőben található ingatlanok védelmének, valamint folyamatos járőrszolgálattal törekednek a károk megelőzésére.

Farnos Község Önkormányzata

COVID-19 FARMOSON

Kedves Olvasó!

Mintegy három hónappal vagyunk a koronavírus első magyarországi megjelenése után. A Kínában már 2019 végén diagnosztizált fertőzés kezdetben még egészségügyi körökben is szélsőségesen került megítélésre. Voltak, akik közönséges influenza szintjén kezelték, mások egy rettegett világjárvány kezdetét vizionáltak. Mint ma már tudjuk, ez utóbbiaknak lett igazuk.

Polgármesterként is, magánemberként is igyekszem kerülni a szélsőséges megnyilvánulásokat, igyekszem kellő tájékozódás után meghozni döntéseimet, intézkedéseimet. Igaz ez a világjárvány okán kihirdetett veszélyhelyzet idejére is.

Az első jelentős, mérlegelést igénylő döntés, a 2020. március 13-ra meghirdetett ünnepség lemondása volt. Majd következett egy eseményekkel teli hétvége, március 14. és 15. Az általános iskolai oktatás folytatásának mikéntjéről kormányzati döntés született, de az óvoda további működési rendjéről – mint polgármester – törvény által felhatalmazással bírtam. Ellenfeleim megérezve az esetleges politikai lehetőséget, erősen aktivizálták magukat. Annak ellenére, hogy a március 14-én és 15-én óvodavezető véleményére épített álláspontomat kör e-mail útján a képviselő-testület tagjaival ismerttettem. Három képviselő kezdeményezte március 15-

re egy rendkívüli testületi ülés megtartását. Túl azon, hogy ezáltal lehetőség kínálkozott a polgármester intézkedésének, személyének ostromozására, a rendkívüli ülés szavazásának végeredménye: egy képviselő tartózkodása mellett, az összes jelenlévő képviselő igen szavazatával, változtatás nélkül maradt a polgármester által előterjesztett intézkedési terv.

Március 16-án 10 órára, a községben működő intézmények vezetőinek, a háziorvosnak, valamint a rendőrség képviselőjének meghívásával rendkívüli vezetői értekezletet hívtam össze. Hiszen ki másnak a véleményére hagyatkozhattam volna, mint a községet szakmai és emberi oldalról egyaránt legjobban ismerő, felelős állásukat nem véletlenül betöltő, farmosi lakosokat szolgáló emberekre. Az értekezlet minden résztvevője az általa képviselt területtel kapcsolatban kifejtette álláspontját, megtette a jövő tennivalóira, azok mikéntjére vonatkozó javaslatát. Ezúton is köszönöm nekik, a későbbiekben sokat tudtam hasznosítani ezekből.

Még aznap, március 16-án 16 órára rendkívüli testületi ülést hívtam össze, melyen tájékoztatást adtam a vezető értekezletről, valamint újlag kértem az általam már 15-én ismerttetett tervezet elfogadását. Egy képviselő tartózkodása mellett, az összes jelenlévő képviselő igen szavazatával, változtatás nélkül maradt a polgármester által előterjesztett intézkedési terv.

Március 16-tól Farnoson is megváltozott az élet. Bár egy képviselő részéről elhangzott egy mondat, miszerint az óvoda felé még nézni sem szabad, nemhogy odamenni. Nekem erről nem ez volt a véleményem. Bízván az óvoda vezetőjében és az ott dolgozók felelősségtudatában, szigorú, az óvodavezető által kidolgozott rendszabályok betartása mellett, az óvoda nem zárt be. Azóta is igény szerint működik. A gyermekek őrzésére az igényt az óvoda vezetőjének, az erre a célra vásárolt 06 20 265 3641 telefonszámon lehet jelezni.

Az általános iskolában az oktatás digitális távoktatással folytatódik. Mint pedagógus házaspár szomszédságában lakó tudom, hogy pedagógusaink hatalmas energiát és nagyon sok, máskor szabadidőt fektetnek be a minél eredményesebb, hatékonyabb, eddig ismeretlen oktatási formába. A lelkiismeretes, gyermekük jövőjéért aggódó szülők is hasonlóképpen vannak, mint ahogyan a szorgalmasabb diákság is. De tudjuk, vannak, akik egy féléves vakációként kezelik a veszélyhelyzet digitális távoktatását. Itt jegyzem meg, hogy segítséget kérve, az Öregszőlő és a Krizsán internetes lefedése érdekében levélben kerestem meg Rékasi Tibort, a Magyar Telekom Zrt. elnök-vezérigazgatóját.

A Polgármesteri Hivatal működési rendje is megváltozott, átalakult. Lehetőséget biztosítottunk a hivatal dolgozóinak a home office munkavégzésre. Olyan feladatok ellátásában, melyek a számítástechnika és az internet segítségével otthon is végezhetőek, dolgozóink élhetnek ezzel a lehetőséggel.

Természetesen a Polgármesteri Hivatal zárt ajtója mögött is folytatódik a munka. Az azonnal intézendő ügyek munkatársaim által folyamatosan kezelve vannak.

A veszélyhelyzet kihirdetése után azonnal, megelőzve a kormányutasítást, valamint a környező települések önkormányzatait, munkatársaim már 16-án reggel nekiláttak a veszélyhelyzetből adódó feladatok elvégzéséhez.

Felmérték a 60 és 70 év közötti farmosi lakosok számát (267 fő), valamint a 70 év feletti (442 fő) számát. Szűkítették a felmérés eredményeként összesen kapott 709 fő lakosság számot a Farnoson hozzátartozóval, vagy segítőkész szomszéddal nem rendelkező személyek körére, ami 113 fő lett. E körből írásban, vagy telefonon nyilatkozatot kértünk, hogy igényt tartanak-e az önkormányzat segítségére. 75-en nyilatkoztak, közülük 35-en igennel válaszoltak. Közülük rendszeresen, mintegy 15-20 fő kér segítséget személyesen, vagy az erre a célra vásárolt 06 20 264 4207 telefonszámon.

Az önkormányzattól segítséget kérőknek az alapvető élelmiszerek és alapvető háztartási cikkek, valamint a gyógyszereszközök beszerzésében, igénylőhöz szállításában az önkormányzat dolgozói mellett az óvoda, a könyvtár, a családsegítő és a gondozónői hálózat munkatársai nyújtanak

segítséget. A rászorulókat ellátásában segítségünkre van úgy gépjárművel, mint sofőrrel az Önkéntes Tűzoltó Egyesület és a Polgárőrség. Köszönet érte nekik. De civilek is jelentkeztek segítőknek. Volt, aki segítségére szükségünk volt, volt akit – mivel a feladatot magunk is el tudtuk végezni – köszönettel véve szolgálatkészségét, de nem kértünk fel segítségnyújtásra. Persze arra is volt példa, hogy más az élő közvetítés nyilvánosságát kihasználva feltétel nélkül ajánlotta fel segítségét, majd néhány nap múlva levélben ezt a segítséget heti egy alkalomra és egy hétre előre megígényelve korlátozta.

Március 18-án a közétkeztetés szolgáltatását is – az arra jogosult igénylőknek – megnyugtató módon megoldottuk.

Szlogenünk a következő mondat lett: Akinek halaszthatatlan feladata nincs, maradjon otthon!

Ennek jegyében a könyvtárat zárva tartjuk, az önkormányzat, valamint az egyesületek, civil szervezetek által szervezett rendezvényeket töröltük. Szigorúan szabályozott körülmények között, az erre az alkalomra hozott sportkör elnöki utasításainak betartása mellett a sportegyesület edzései látogathatók lesznek.

A község lakosságát szórólappal, hirdetésekkel és egy segítőkész farmosi fiatalember felajánlásának jóvoltából hangosbeszélővel folyamatosan tájékoztattuk, a viselkedési normák betartására felhívásokat tettünk közzé. A forgalmasabb intézmények, boltok bejárat előtti járdaszakaszát fertőtleníttük. A szájmaszkok kötelezővé tétele után a bolt előtt a maszkot nélkülözőknek – igény esetén – az önkormányzat által vásárolt szájmaszkokat osztottunk.

A községben működő élelmiszerüzletekkel az igényelt élelmiszerek csomagba való összeállításáról, esetleges házhoz szállításáról megegyeztünk éppúgy, mint az üzletbe való beléptetések módjáról, benntartózkodható személyek számáról is. Köszönet illeti valamennyi Farnoson üzemelő üzlet tulajdonosát, vezetőjét.

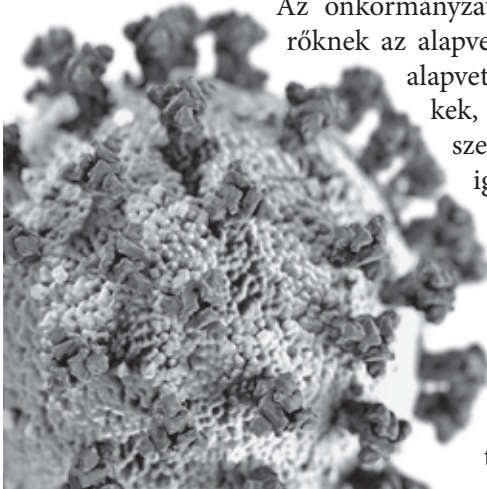
Az elmúlt időszakban többen hiányolták a farmosi fertőzöttek, hatósági karanténban lévők számáról való számszerű tájékoztatást. Felteszem nekik a kérdést. Vajon hogyan élnék meg ezek az érdeklődők, ha érintettként, akár csak a számsor egyik összetevő tagjaként szerepelnének ebben az adatban?

Magyarország elmúlt három hónapja, Farnoson elmúlt két hónapja kell, hogy elgondolkoztasson bennünket! Igenis lehet egy országot, lehet egy községet a rend és a fegyelem betartásával és betartatásával, kellő előrelátással, együttműködéssel, a környezetünk és a körülöttünk élők megismerésével és objektív megítélésével, a zavarkeltők mellőzésével vezetni, országot, községet építeni és nem pedig rombolni. Ha végig nézünk a világ térképén, ha végig nézünk Magyarország térképén, talán nem véletlen a legnagyobb veszteséget elszenvedők, a járvány által leginkább sújtott kontinensek, nemzetek, országrészek sora.

Végül ismételtelen szeretném kifejezni köszönetemet mindazoknak, akik a járvány kapcsán is velem (velünk) együtt – és nem ellenem (ellenünk) – tettek eddig is, és tenni fognak ezután is országunkért, falunkért.

2020. május 13.

Horváth László
polgármester

KÖZÖSSÉG, KULTÚRA

Tisztelt Lakosság!

A háziorvosi rendelések zavartalanul működnek, de szigorú szabályok mentén. Ez a továbbiakban is így lesz, bevezetjük az időpontos rendelést, a felesleges tömeges csoportosulások elkerülése végett. Mindenki kezdje el megszokni az új rendszert, és tájékoztassa a környezetét is erről. Idővel mindenkinek jobb lesz, mert nem kell feleslegesen várakozni.

Jelenleg a rendelőbe kizárólag előzetesen telefonon egyeztetett időpontban, és indokolt esetben lehet megjelenni. Az indokoltaságot telefonos kikérdezés alapján az orvos dönti el. Személyes időpontkérésre nincs lehetőség. A kapott időpontok egyelőre 15 percenként követik egymást (amit a későbbiekben 10 percre szeretnék módosítani) ezért mindenki pontosan érkezzen, mert 5 percen túli késés esetén újabb időpontot kell kérnie.

Receptek kérése történhet e-mailen (dracsattila.rendelo@gmail.com) elsősorban ezt javaslom és kérem is, mert sokkal hatékonyabb, gördülékenyebb, mint telefonálni. E-mailes megkeresés esetén az alábbi adatokat kérem megírni: név, születési idő, TAJ-szám az egyértelmű azonosíthatóság érdekében. Arról, ha a recept aktiválásra/felírásra került, minden esetben mindenki válasz e-mailt kap.

Vagy ha esetleg nem tudja e-mailen megírni, akkor lehetséges telefonon is a rendelési idő alatt receptet kérni.

Ha foglalt a vonal, akkor épp beszélünk valakivel. Ha nem vesszük fel, akkor annak valami oka van, vagy beteget látunk el és foglalt a kezünk, vagy nem rendelési idő alatt telefonál. Telefon esetén mindenki azt a rendelőt hívja a rendelési idő alatt, amelyikbe tartozik. Személyes megjelenés csak külön az orvos vagy az ápoló kérésére szükséges, abban az esetben, ha csak papír alapon lehetséges a készítményt kiváltani. Ezek közé tartozik az egyedileg kevert patikai készítmények (krém, oldat), valamint a szigorúan ellenőrzött szerek, illetve a gyógyászati segédeszközök abban az esetben, ha nem patikában váltják ki (tesztcsíkok, pelenka, betét).

Amennyiben valakinek légúti tünetei vannak, vagy lázas, jelen helyzetben még mindig csak telefonos konzultáció lehetséges, rendelői vizsgálatra időpontot nem kaphat.

Telefonszámok: Béke úti rendelő tel.: 53-391-035 (H-P 8-12-ig). Szabadság esetén változhat, a rendelő kapuján mindig kint lesz, ha bármilyen változás lenne.

Jászberényi úti rendelőben továbbiakban is helyettesítéssel látom el a feladatokat Dr. Borsodi-Nagy Erzsébet Ágnes doktornővel együtt 2020. június 30-ig! Tel.: 53-390-026 (H-P 12:30-14:30-ig).

A fenti szabályok mindenki védelmét szolgálják, beleértve az egészségügyi dolgozókat is. Ha az orvos megbetegszik, akkor megáll a rendelés, még receptje sem lesz senkinek! Ha az ápoló lesz beteg, akkor sem lehet szabályosan tovább rendelni ápoló nélkül. Ha nem leszünk betegek, de karanténra köteleznek minket egy felelőtlen magatartású fertőzött miatt, akkor két hétre megáll a rendelés. Gondoljunk bele mekkora problémát okozna ez! Felelősséggel vigyázzunk egymásra és magunkra!

Csecsemők védőoltásainak beadása továbbra is zavartalan és folyamatos. Oltásra a védőnővel előre egyeztetett időpontban lehet jönni. A tanácsadóban egyszerre csak egy gyermek tartózkodhat egy szülővel.

Az elmúlt több mint két hónap tapasztalatai alapján kiderült, hogy nagyon sok mindennapos tünet magától is elmúlik pár nap alatt (bár ezt orvosilag sejtettük ezelőtt is), csak mostanában túl türelmetlenek vagyunk (tisztelet a kivételnek), mert mindent azonnal szeretnénk ebben a felgyorsult világban. Nem kell minden apró-cseprő ügy miatt az orvoshoz rohanni „mert az a biztos, ha látja orvos” jelszóval. Rengeteg szabadon kapható gyógyszerrel sok egyszerű tünetet, betegséget otthon is meg lehet oldani. Mindenkinek meg kell tanulni, hogy a rendelés a valóban orvosi segítségre szoruló betegeknek van. Nem kell 1-2 órás, de még 1-2 napos lázzal sem azonnal rohanni, sem egy viszketés, egy bőrfolt, vagy mozgásra jelentkező kisebb fájdalom, de még egy-egy hasmenés illetve hányás sem indok arra, hogy azonnal rohanjunk, és még sorolhatnám tovább. Ne vegyük el a tényleg beteg emberek elől az orvosi segítség lehetőségét! Ha valaki egyszer tényleg komolyan beteg lesz, ő sem szeretné, ha más magától elmúló panasz (nem is betegség) miatt feltorlódozó tömeg akadályozná, vagy hátráltatná őt az orvosi vizsgálatra való bekerülésben. Ezen kívül a tömegek és zsúfoltság megszüntetése, a megfelelő távolság betartása meglepően sok más fertőző betegséget is megelőzött, főként a gyermekek között.

Dr. Ács Attila

Régészeti feltárás Farnos határában

A farmosi vasúti átkelőhely átalakítási munkálatai miatt, 2020 áprilisában a törvény által előírt régészeti feltárások kezdődtek a település határában. Az előkerült leletanyag nagyban segítheti Farnos legrégebb múltjának, a magyar honfoglalást megelőző időszak történelmének megértését. Az ásátás előzetes munkálatairól, eddigi eredményeiről Patay Róbert régésszel készítettem interjút a farmosi újság számára.

- **Honnan érkeztek a régészek, hány régész segédmunkás dolgozik most itt, és mi alapján kezdeményezték éppen itt az ásátást?**
- Pest megyében a Ferenczy Múzeumi Centrum végzi a régészeti ásátásokat. Jelen pillanatban én vagyok az ásátásvezető, két régész technikus van most kint mellettem, illetve nyolc ásátási munkás. Jövő héten valószínűleg több technikus is érkezik, akik a sírok bontását végzik, mivel az egy finomabb, precízebb odafigyelést igényel. Az ásátási munkások jelenleg a sírokot övező árkokat bontják. Az ásátás annak apropóján indult, hogy Farnos határában egy új vasúti átjáró és út fog épülni. Az ilyen esetekben pedig mindig kötelező előzetes régészeti vizsgálatot indítani, illetve annak folyományaként, ha szükséges, akkor régészeti ásátást végezni. Létezik egy egységes szervezet, a Várkapitányság Nonprofit Zrt., ők készítik az úgynevezett előzetes régészeti dokumentációt, ahol felméri, hogy az adott területen várhatóak-e régészeti leletek, lelőhely. Ez egyrészt abból áll, hogy átnézik a korábbi ásátási dokumentációkat, nyilvántartásokat, hogy rendelkezésre áll-e valamilyen információ erről a területről. Aztán elvégzik az úgynevezett terepbejárást, amikor a szántott terület végigsétálják. A szántással ugyanis bizonyos leletek a felszínre kerülnek, jellemzően kerámiatöredékek. Ezeket összegyűjtve, és a helyzetüket GPS-szel rögzítve nagy bizonyossággal meg lehet azt mondani, hogy az adott területen régészeti lelőhely található. Farnos határában a terepbejárásra nem volt lehetőség, mivel egy tájvédelmi körzet szélén vagyunk, ahol a mezőt valószínűleg évtizedek óta nem szántották. Ezért itt egy próbafeltárást végzett a várkapitányság, ami abból állt, hogy kutatóárkokat ástak a területen. Mivel az árkok mélyéből leletanyag került elő, így indokolt volt megkezdeni az ásátást.
- **Milyen információval segítették az ásátás előmunkálatait az 1970-1980-as évek fordulóján, Dinnyés István régész vezetésével végzett Pest megyei terepbejárások, amelyek a környék településeit is nagy részben érintették?**
- Van egy sorozat: Magyarország Régészeti Topográfiája. Ez megyén belül járásokra bontja le a topográfiai munkálatait. Így Pest megyében a Nagykátai járás topográfiai munkálatai is elérhetők. A gyepek miatt azonban valószínűleg itt az 1970-1980-as években sem lehetett terepet járni. A 311-es út túloldalán található másik lelőhelyen viszont, nagy segítséget jelentettek a korábbi bejárások. A szántásból könnyen előjöttek a leletek, csak azt nem tudtuk, hogy a lelőhely átterjed a Farnos felőli gyepek részre is, amelyről próbaásatással tudtunk bizonyosságot szerezni.
- **Az út túlsó oldalán van a Kása-dűlő.**
- Igen, Dinnyés István ott avar kori temetőt tárt fel még az 1970-es években.
- **Milyen leletek kerültek elő a jelenlegi ásátás során? Milyen korszakba tehetjük ennek anyagát?**
- Farnos határában az Ökörjárasi-dűlőben már befejeztük a munkát. Ez az a lelőhely, ahol a próbaásatás során kiderült, hogy az út innenső oldalában lévő gyepek részre is kiterjed annak területe. Itt az ásátás megkezdése után az elmúlt hetekben 59 régészeti objektumot sikerült feltárnunk, amelyek nagyrészt szarmata időszakból valók, nagyjából a Krisztus utáni 3-4. századból. A szarmaták egy iráni nyelvet beszélő kelet-európai eredetű lovas-nomád népcsoport volt, akik a Krisztus utáni első évszázadban költöztek be a Kárpát-medence keleti felére, amikor már Pannonia provinciát a rómaiak megalapították.
- **Minek tulajdonítható a szarmata leletek gyakorisága?**
- Az említett népcsoport tagjai intenzív módon a jó természetföldrajzi adottságok miatt telepedtek meg a térségben, a lakosság számáról viszont nem rendelkezünk pontos adatokkal. Az biztos, hogy intenzív kerámiaművességet folytattak, mert nagy számban ennek a darabjait találjuk meg. A szarmata telepeken jellemzően igen nagy mennyiségű leletanyag kerül elő. Az eszközök egy részét a saját mindennapi életükben használták, de a rómaiak számára, Pannónia provincia területére is exportáltak különféle agyagműves készítményeket és egyebeket. A farmosi lelőhely ebből a szempontból némileg kilóg a sorból, mivel viszonylag kevés kerámiatöredék, állatcsontok kerültek elő az általunk feltárt területen. A vasúton túl helyezkedhetett el maga a falu, ahol a feltárt gödrök valószínűleg a lakosok terménytárolói, szemetesi lehettek, az árkok vízelvezetés céljából készülhettek vagy karámokat keríthettek. Az ásátás során feltártuk egy földbemélyített ház nyomait,

illetve egy külső kemence maradványai is előkerültek. Sajnos ez utóbbinak a boltozata nem maradt meg, ahogyan a sütőfelület is elpusztult. Viszont sikerült az úgynevezett munkagödört vagy fűtőgödört kiásni, ahonnan a kemencét fűtötték. Az ásás néhány objektumból a korábbi szkíta korszak emlékei is előkerültek. A szarmaták előtt a kelták, azelőtt pedig a szkíta népcsoport élt a Kárpát-medencében, így nagyjából a Krisztus előtti 7., 6., 5. századra tehető a legkorábbi leletek. Az említett népcsoportok kerámiaművességben elég sok a hasonlóság, egymáshoz közel álló technikával dolgoztak, de például a szkíta korra nagyon jellegzetes az ún. magas fülű csésze, ami hasasodó, néha éles törésű, kihajló peremű csésze, illetve a füle erősen a perem felé emelkedik, ahonnan ívelten tér vissza a csészének a hasára. Ez jellegzetesen szkíta kori edénytípus, tehát ez biztosan szkíta korra keltezhető.

– **Mit találtak a vasút északi oldalában, a belterülethez közel eső részen?**

– Ez a Farnos vasútállomás nevű lelőhely, ami a régészek számára szintén ismeretlen volt, a próbafeltárás során került elő. Itt a szarmata időszakból egy temető néhány sírját találtuk meg, s ennek a feltárását kezdtük el. Ezeknek az érdekessége, hogy bizonyos sírokat körárokka – amelyek meglátszanak a nyomai – készítették. Ez azt jelenti, hogy a sírt körbeárkolták, majd a kiásott földből egy halmot építettek fölé, ezzel jelölték a helyét. Ennek valószínűleg rituális, vallási oka is lehetett, mivel az árok lezárja, elválasztja egymástól az élők és a halottak világát. Most éppen a körárkoknak a feltárása zajlik, miközben a technikus kollegák elkezdték a sírok bontását.

– **Hasonló lelőhelyként szerepelhet Tápíószelén a Tatárhányás nevezetű rész, ahol hét kis halmocskát helyezkedik el egymás mellett?**

– Igen. Bár nem csak a szarmata korban emeltek halmokat, de általában az ilyen dülőnevek vagy határnevek – például Tatárhányás dülő – tipikusan halmos temetkezéseket jelölnek.

– **Milyen leletanyag előkerülésére lehet még az ásás hátralévő részén számítani?**

– Itt a szarmata sírokból számíthatunk még leletanyagra. A probléma az, hogy sírok jelentős részét még az adott korban kirabolták, különösen jellemző volt ez a körárokka határolt halmos sírokra. Így a holttesttel eltemetett mellékletek, ékszerek, egyéb eszközök is eltűntek. Most éppen egy ilyen rabolt sír feltárása zajlik, ahol a csontok rendezetlensége – a koponya és az álkapocs egymástól 8-10 cm-re került elő – utal annak megbolygatására. Előfordult, hogy a sírablók csak az értékesebb tárgyakat, ékszereket, pénzérmekeket vitték magukkal, a többi mellékletet az elhunyt mellett hagyták.

– **Mi lesz a leletek sorsa? Hol lesznek tárolva, megőrizve? Hol lehet ennek utánajárni?**

– A Ferenczy Múzeumi Centrumnak Cegléden van egy régészeti raktárbázisa, ahová a leletek bekerülnek. Ott zajlik egy elsődleges lelettisztítás, ami konkrétan azt jelenti, hogy megmossák a leleteket. Ezután jön a restaurálás, amikor az előkerült edénytöredékeket, fémeket egymáshoz illesztik, majd mindezt a nyilvántartásba vétel követi, amikor minden egyes darab kap egy egyéni azonosítószámot, egy leírást, fotót, rajzot, mielőtt végleg a raktárba kerülne. A kiállítás lehetőségét nagyban befolyásolja, hogy milyen minőségű, milyen minőségű a leletanyag. Érdekesebb darabok esetén, a szarmatás kollegák, kolleganők akár egy tudományos közleményt vagy ismeretterjesztő cikket is írhatnak. Érdemes a Múzeumi Centrum Facebook oldalát követni, ahol az ásásainkról be szoktunk számolni.

– **Mi alapján lehet régészeti feltárást kezdeményezni olyan területeken, ahol a törvényi kötelezettség ezt egyébként nem írja elő?**

– Meg kell keresni a múzeumot, illetve egy olyan régészt kell találni, akit a lelőhelyhez kapcsolódó adott korszak – például egy Árpád-kori templom – érdekel. A feltáráshoz ugyanis mindenképpen szükséges egy régész és az intézményi háttér, mivel csak olyan régész kaphat ásási engedélyt, aki múzeum, egyetem vagy akadémia régészeti intézetének az alkalmazásában áll. Neki kell elkészítenie a tudományos programot, tervezetet, amely megindokolja az ásást. Ezután már „csak” anyagi vonzatai vannak a dolognak.

– **Magyarországon a törvény tiltja az engedély nélküli ásást. A föld mélyéből előkerült leletek az állam tulajdonát képezik, akkor is, ha azt saját telkünön találtuk.**

– Ez így van. Éppen most zajlik egy ilyen eset kivizsgálása. A lelőhelyeket ugyanis nem csak a mezőgazdasági művelés, mélyszántás pusztítja, hanem az illegális fémkeresés is jelentős károkat okoz, amely ismert régészeti lelőhelyeken a törvény által büntetendő.

– **A közeljövőben várható Farnoson újabb régészeti feltárás?**

– Ezt nem tudjuk. Leginkább attól függ, érkezik-e olyan beruházás a községbe, amely törvényi kötelezettségek alapján indokoltá teheti az újabb feltárást.

– **Köszönöm a válaszokat.**

Az interjút készítette: Németh Csaba

FARMOS AZ I. VILÁGHÁBORÚ UTÁN

Régi írásos anyagok között kutakodva (amit egy Farnosról elszármazott lelkes fiataaltól, Palatinus Lilitől kaptunk) táltunk rá a következő adatokra, Farnos bemutatására az I. világháborút követő évekből.

A könyv címe, melyből néhány dolgot szeretnék megosztani önökkel, Pest-Pilis-Solt-Kiskun-Vármegye általános ismertetője s címtára.

„Farnos lakossága az 1920 évi népszámlálás szerint: 3227 lélek. Színmagyar.

Róm. kath.: 2698, ref.: 179, ágh. ev.: 323, izr.: 26.

Házak száma: 688

Községi előjáróság – vezető jegyző: Holovicz József

Egyházak, iskolák:

Róm. kath. egyházközösség: A hívek kérésére 1920-ban a váci püspök önálló lelkészt ad a községnek Túróczi Enoch személyében, utána Payer István, majd Molnár Lajos Sándor lett a lelkész.

Róm. kath. el. iskola:

Igazgató: Béni Péter

Kántortanító: Tóth Gyula

Tanítók: Béni Péterné, Csillag Mihály

Ágh. ev. egyházközösség: lelkész: Bódi Pál

Ágh. ev. elemi iskola: tanító: Keresztes István

Közegészségügy

Magánorvos: dr. Kandel Rudolf

Község szülésznöje: Pomázi Ferencné szül. Cseh Julianna”

A könyvben felsorolják még a Farnoson élő orvosok, bognárok, cipészek, cséplőtulajdonosok, földbirtokosok és vitézek nevét. Az emberek életútját is bemutatják néhány mondattal: hol születtek, hol tanultak.

Megemlíti az I. világháborúban szerzett sérüléseket, az érdemeikért kapott kitüntetések.

A „bába néni”, Pomázi Ferencné élettörténete mellé bejegyezték, hogy „férje orosz, román és olasz harctéren küzdött 48 hónapon át. 1918-ban szerelt le. Bronz Vitézségi Érem, Károly-csapatkereszt tulajdonosa.”

Urbán Mihályról megtudhatjuk, hogy „1889-ben született Alattyánon. A farmosi Hangya Szövetkezet üzletvezetője. Mint tábort csendőr teljesített szolgálatot a háborúban. A Koronás Ezüst és Vas Érdemkereszt tulajdonosa. Öccse, János az orosz harctéren eltűnt.”

A címjegyzékből tudomást szerezhethetünk arról, hogy Németh Ferenc bognár „1891-ben helyben született. A Polgári lövészegylet, Orsz. Munkavédelmi Szöv. és az Önk. Tűzoltó Testület tagja. Orosz, román, olasz fronton harcolt 37 hónapon át. 1918-ban, mint őrzető szerelt le.”

A cipészek közül Szegedi Józsefet említik részletesebben: „1869-ben született Tápióbcskén. Iparát Cegléden tanulta. 1995 óta önálló. Farnoson a község legrégebbi iparosa. Üzle-

tét András fiával együtt vezeti. A háborúban olasz és orosz fronton harcolt 27 hónapig. Károly-csapatkereszt tulajdonosa. Sándor fia orosz fogságban volt, András pedig a Bronz Vitézségi Érem és a Károly-csapatkereszt tulajdonosa.”

A felsorolást továbbolvasva kiderült, hogy Lavicska Sándor géplakatos „1889-ben Albert-Irsán született. 1922-ben saját erejéből gőzcséplő garnitúrát vett, s azóta bércsépléssel foglalkozik. Szerb, orosz és olasz fronton végigküzdött a háborút, és mint huszár örvezető szerelt le. Öccse, Vitéz Sipos Lajos (Ez lehetséges, hogy elírás, mert a régi születési anyakönyvekben nem találtunk a testvérei között ilyen nevet. Lehetséges, hogy Mihály, mert későbbiekben a vitézek között Sipos Mihályt említnek.) sebesülés következtében mindkét szemére megvakult.”

(Szeretném megköszönni Klavicska Áginak, hogy a családfakutatás eredményét megmutatta, ezzel segítve a helytörténeti munkánkat.)

A „Hentesek és mészárosok” címszó alatt két ember életével ismerkedtünk meg:

1. „Hevesy Antal 1896-ban Berzencén született. 50 százalékos rokkant lett. Kisezüst és Bronz Vitézségi Érem, Károly-csoport kereszt tulajdonosa. Fivére, Sándor hősi halált halt. Édesatyja a háború alatt a csepeli löszergyárban dolgozott és az ott szerzett betegségben halt meg.”
2. „Németh István 1893-ban Farnoson született. A háború alatt Szolnokon teljesített szolgálatot, hol baleset következtében 50 százalékos rokkant lett. Négy testvére vett részt a világháborúban.”

Józsa Balázsról is megtudjuk az írásból, hogy „1890-ben Tápiógyörgyén született, ahol iparát is tanulta. Háborúban orosz fronton teljesített 18 hónapig frontszolgálatot, fogságba esett, ahonnan 1918-ban jött haza.”

Sok nehézségen mehetett keresztül Bernáth Géza szabó. „1895-ben született Budapesten. Olasz, szerb, montenegrói, albániai és bukovinai fronton harcolt 36 hónapon át, mint szakaszvezető. Bronz Vitézségi Érem, Károly-csapatkereszt tulajdonosa. Apósa, Kovács István, hősi halált halt.”

Több név, adat szerepel még a címtárban, de már csak a vitézek nevét szeretném megemlíteni, mert sajnos az ő életükről nincsenek adatok feljegyezve. Vitézek Farnoson: Vitéz Sipos Mihály és Vitéz Randay Antal gazd. intéző.

Ezeknek az embereknek reméljük, élnek még Farnoson leszármazottaik, örömmel vennénk, ha valaki tudna mesélni rokoni szálakról. Aki valamit is hallott esetleg róluk, jelezze, és ossza meg velünk emlékeit. Tudjuk, hogy sok év telt el, de mindig boldogsággal nyugtazzuk, ha előkerül egy-egy fénykép, tárgy vagy történet. A „Kisfalunk Farnos a régi időkben” Facebook oldalon már többen segítettek nekünk a falu múltjának megismerésében, köszönjük nekik a segítséget.

Köztünk élt vitézek – II. rész

Szeretnénk köszönetet mondani a Nyitrai családnak, hogy megismertették velünk néhai Vitéz Nyitrai István életét, kitüntetésének történetét. Az írásban említésre került, hogy Farnoson a hivatásos katonák közül Derényi Emil is vitézi címmel büszkélkedhetett. A fiatalabbak kedvéért (illetve akik nem ismerték) el kell mondanunk, hogy ő Matula Lászlóné Derényi Judit édesapja.

Jutka néni, nyugdíjas óvónő, már mesélt életéről, amiből korábban jelentettünk meg részleteket az újságban. Elmondta nekünk, hogy már nagyapja, id. Derényi Emil (1881-1967) tábornok is vitézi kitüntetést kapott. Ő az I. világháború idején és az azt követő években volt katonatiszt. Sajnos a kitüntetés körülményeiről, a nagyapja érdemeiről már nem tudott adatokat szolgáltatni, mert ezekről a dolgokról sokáig nem lehetett beszélni, mesélni a II. világháború után. Nem elég, hogy beszélni nem lehetett róla, hanem id. Derényi Emiléket saját kezűleg épített klotildligeti házukból is kitelepítették, s az épületet államosították. A „bűne” az volt, hogy vitézi címmel kitüntetett hivatásos katona volt ő is, fia is. Így sodorta az élet őket ide, Farnosra, ahol meghúzódtak életük utolsó éveiben. Itt nyugsznak a római katolikus temetőben feleségével és Jutka óvó néni szüleivel közös sírhelyben eltemetve. Néhány szép emlék és pár darab fénykép őrzi emléküket, ennyi maradt meg számára.

„Derényi ősök”

Édesapjáról, ifj. Derényi Emilről már többet tudott mondani, neki megmaradtak az iskolai bizonyítványai, a katonatiszti anyakönyvei, a lovassportban elért díjai, oklevele. Vitéz Derényi Emil 1910. július 3-án, Nagyváradon született Derényi Emil tábornok és Komádi Tarsoly Rózsika gyermekeként. Reáliskolai érettségi bizonyítványából megtudjuk, hogy több iskolában is tanult az évek során: Kaposvárott, Pécsen, majd a VI., VII., VIII. osztályt a Bocskai István Magyar Királyi Reáliskolai Nevelőintézetben Budapesten végezte el: „*példás erkölcsi magaviseletet tanúsított, az alulírott bizottság előtt érettségi vizsgát tett 1928. évi június 20-án*” – olvashatjuk az iratból. Tanulmányait a Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémián folytatta, tisztté avatása 1932. augusztus 20-án volt.

Tiszti anyakönyvi lapjából nyomon követhetjük katonai pályafutását: Főhadnagyként 1932. aug. 20-án M. kir. 2. honvéderedhez Komáromba, majd 1937. aug. 19-én M. kir. Örkény-Vitéz Honvéd Lovastábor állományába helyezték. 1939 Nádasy Ferenc 3. honvéd huszárezred tagja.

Magánéleti eseményeit is bejegyzik ebbe az iratba: „1937. nov. 11-én Cegléden (ceglédi anyakönyvi kerület 283/1937 házassági a.kiv.) egyházilag, majd 14-én Budapesten a Kálvin téri református egyháznál házasságot kötött Balogh Judit Mária úrhölgygel.”

Farnoson nagyon sokan ismerték őt, az idősebb Jutka néni. Tanítónő és kultúrház-igazgató volt sok-sok éven keresztül. Farnos díszpolgárává is megválasztották, de ezt már sajnos nem érthette meg.

Emil bácsi katonai múltjához visszatérve, láthatjuk, mikor hova helyezték: 1939 Munkács, 1940 Nagyvárad. 1941-ben századosi rangot kapott. 1943-ban lovas mérkőzéseken elért eredményei alapján a Kis és Nagy Sportügyességi jelvényt szerezte meg. 1943.06.30-án a Tűzkereszt III. fokozatával ismerték el érdemeit. 1944 februárjában Bajára iskolába, tanfolyamra vezényelték, amit 1944.06.22-án jeles eredménnyel végzett. 1944. okt. 13-án Tiszaújvárosnál lövedéktől jobb karon megsebesült. A két utolsó bejegyzés azért érdekes, mert a háború utolsó napjaiból származnak:

„1945.05.04.

1. Az ellenség előtt tanúsított vitézi magatartásáért a Magyar Koronás Ezüst Érdemrendet
2. Az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásért a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét a hadiszalagon kardokkal adományoztál.”

Jutka óvó néni így mesélt édesapjáról és a háborús körülményekről: „Neumart-Kallhamban voltunk. A katonatisztek családjaik bevagónírozták, és elvittek minket Neumart Kallhamba. Ott egy óriási nagy búzarakár volt, ami ki volt söpörve, kitarakítva és el volt osztva fachokra pokrócokkal, ágyakkal a családok számára.” „Neumart-Kallhamból édesapám, mikor már leszerelt és a századát vitte a frontvonalra, ott szanaszét mentek a vonatokra, mentek haza. Akkor ő is vitte a családját. Ez volt 1945-ben, tavasszal. Összeszedett minket szegénykém, egy kofferral meg az én macskómmal, amit szorítottam, így jöttünk el 45-ben.” „Nagymamához jöttünk, a Derényi nagymamához, akik szintén klotildligeten laktak. A két világháború között nagyapám már nyugdíjas volt. Az első világháborúban volt neki csak szerepe, a másodikban már nyugdíjas volt.” Később a család Farnosra került Jutka óvó néni anyai nagyanyjához. „Apukámat lefokozták. Századosi rangja volt, vitéz Derényi Emil százados úr. És aztán elkezdte a földmunkát. Kezdt mindent megtanulni, földműves lett. Visszaadták a katonakönyvét, a rangját elveszítette, és nem fizettek neki egy büdös fillért sem. Abból kellett megélni, ami a Balogh nagymamánál volt. Volt pulyka, csirke, liba meg disznó, nagyobb állatok nem nagyon. És az édesanyám meg az édesapám kezdtek csinálni a szőlőt. Egy rettenetesen elhanyagolt szőlő volt.”

Vitéz Derényi Emil százados rendszerváltás után 1991-ben hunyt el. Halála előtt néhány héttel kapta vissza a címét, rangját az erkölcsi elismerését. Sajnos akkor már beteg volt, és nem sokáig örülhetett neki.

ifj. Derényi Emil katonai igazolványa

Összeszedett minket szegénykém, egy kofferral meg az én macskómmal, amit szorítottam, így jöttünk el 45-ben.” „Nagymamához jöttünk, a Derényi nagymamához, akik szintén klotildligeten laktak. A két világháború között nagyapám már nyugdíjas volt. Az első világháborúban volt neki csak szerepe, a másodikban már nyugdíjas volt.” Később a család Farnosra került Jutka óvó néni anyai nagyanyjához. „Apukámat lefokozták. Századosi rangja volt, vitéz Derényi Emil százados úr. És aztán elkezdte a földmunkát. Kezdt mindent megtanulni, földműves lett. Visszaadták a katonakönyvét, a rangját elveszítette, és nem fizettek neki egy büdös fillért sem. Abból kellett megélni, ami a Balogh nagymamánál volt. Volt pulyka, csirke, liba meg disznó, nagyobb állatok nem nagyon. És az édesanyám meg az édesapám kezdtek csinálni a szőlőt. Egy rettenetesen elhanyagolt szőlő volt.”

Vitéz Derényi Emil százados rendszerváltás után 1991-ben hunyt el. Halála előtt néhány héttel kapta vissza a címét, rangját az erkölcsi elismerését. Sajnos akkor már beteg volt, és nem sokáig örülhetett neki.

A cikket összeállította:

Baranyiné Deák Mária és Szarvas Angéla

Kedves Olvasók!

Engedjék meg, hogy bemutatkozzam. Nevem Büky Anna, hatkötetes író vagyok, jelenleg második interjúkötetemen dolgozom. Nagy öröm számomra, hogy ennek kapcsán megszólíthattam Farnos község két jeles polgárát, Deák Mária óvónőt, képviselőasszonyt és Szegedi Tiborné Mártát, aki a Rózsa Nyugdíjas Egyesület tevékenységét segíti. És hogy hogyan is kerül egy budapesti író a farmosi közösség hatása alá? Ahogy az ember idősödik, természetes módon kezd érdeklődést mutatni a származása, a gyökerei iránt. Abból a sok jóból és szeretetből, amit családom kapott Farmostól az elmúlt évtizedek, sőt évszázadok alatt, szeretnék egy csekélységet visszaadni a saját lehetőségeim szerint. Ezért is volt nagy öröm számomra, hogy elkészíthettem az interjúkat és reménység szerint lesz alkalmunk egy író-olvasó találkozó keretében újra találkozni Farnoson. Fogadják szeretettel az interjúkat!

Büky Anna

Fogadjátok szeretettel következő interjúkat: Baranyiné Deák Mária farmosi óvónő és képviselőasszony

- *Nagykátán születtem, de mindig Farnoson éltem. A szüleim nagyon szegények voltak. Anyukám menhelyi lány volt. Napszámosként, majd betanított munkásként dolgozott, apukámnak 6 osztálya lett és áruszállító volt haláláig. Én már a középiskolában elhatároztam, hogy óvónő leszek. Nagyon szerettem a munkámat és így 2016-ban miután több mint 40 év munkaviszony után nyugdíjba mentem, az óvónőihiány miatt – visszamentem óraadóként. A mostani helyzetben viszont kölcsönös megegyezéssel felbontottuk a szerződésemet. Nehéz helyzetbe került az önkormányzat, miért terhelve még én is őket anyagilag, inkább társadalmi munkában segíték tovább.*
- **De közben képviselő is lettél!**
- *Farnosnak kb. 3500 lakosa van, nagyszüleim idején a falu körül még a tanyavilág volt a jellemző, aztán ez persze lassan átalakult. Mint az óvoda család- és gyermekvédelmi felelőse, jól ismerem az itteni családokat, a néptáncsoport munkáját is segítettem, majd a Farnosi Értéktár Bizottság tevékenységébe is bekapcsolódtam, Szarvas Angéla kolléganőmmel. Rengeteg dokumentumot, fényképet dolgoztunk fel, egyik hozza a másikat. Az elmúlt években a kulturális örökség részeként több érték is dokumentálásra került, mint például a farmosi szikések és nádasok világa; a Szent Péter és Pál plébániatemplom; a Borsody László vívómester világszerte elismert életpályáját vagy a Matolcsy Miklós gyógyszerész életét és munkásságát bemutató tárlat. Sokat segít a munkánkban a Farnosi Újság és a Televízió és persze jelen vagyunk a közösségi médiában is a „Kisfalunk Farnos a régi időkben” címszó alatt, ahol sokan megosztják az emlékeiket. A képviselőségre visszatérve a volt vezető óvónőm, Böjti Károlyné és a jelenlegi is bíztattak, hogy induljak a tavalyi önkormányzati választáson. Szívügyem a falu élete, így igent mondtam. De bevallom, az esélytelenek nyugalomával néztem a fejleményeket, míg aztán egyre többen és többen lettek, akik támogattak és megerősítettek, többek között sok katolikus egyháztagnak is – és a legnagyobb meglepetésemre, megválasztottak. A kulturális bizottság elnöke vagyok, de részt veszek a pénzügyi bizottság ülésein is, azt a nézetet vallom ugyanis, hogy egy képviselőnek a költségvetés összeállításának a vitafolyamatainál is jelen kell lennie. Így jobban átlátom a lehetőségeket. Mi helyiek mindig elégedetlenek vagyunk, de az utóbbi években tényleg nagyon szépen fejlődött a falu, utak kerültek felújításra, majd a művelődési ház, a polgármesteri hivatal és műfüves sportpálya létesült. Jó irányba történtek a változások, de persze sokkal több kellene, de hát, csak abból tudunk gazdálkodni, ami pénzünk van. Persze pályázunk továbbra is. Sajnos, hiába pályáztunk egy kulturált helyi piac kialakítására, erre még nem kaptunk támogatást.*
- **Mit gondolsz, a jelenlegi járványhelyzetnek lehet olyan hatása, hogy a helyi termelés megerősödik?**
- *62 éves vagyok és jól emlékszem, hogy amikor fiatalok voltunk, még voltak háziállatok, zöldség-, gyümölcsstermelés a házaknál. Aztán az emberek elkezdtek bejárni Pestre dolgozni, és az ottani munka mellé már nem vállalták be a háztájival adódó többlet terhet. A termelésből élők helyzete pedig nagyon megnehezedett. Egyre nagyobb gondot jelentett ugyanis a beszállítás. A 2000-es évektől pedig már annyira megnehezedett az értékesítés, hogy az embereknek teljesen elment a kedve, tiszta ráfizetés lett, inkább füvet nyírunk és megvesszük olcsón a zöldséget, a gyümölcsöt a boltban, pedig ennek nem így kellene lennie... Jó szomszédi viszonyosságban élünk, a kertekben termő esetleges felesleget egymásnak adjuk, így legalább nem vész kárba. Most a járvány hatására, reménység szerint felértékelődik a saját termelésű élelmiszer. Régebben voltak háziállatok is a faluban, ma már csak egy-két tyúk kóricál. Vidéken az ember igyekezett mindent maga megtermelni, talán e téren is most szemléletbeli változás következik. De mint mondtam, a legnagyobb probléma az értékesítéssel van.*

- **Még egy kérdés. Mi szerinted a hosszú házasság titka?**
- 39 éve vagyunk házasok, és hogy mi a titok: hagyni kell a másikat a saját útján érvényesülni. Az ember szeretné magát hasznosnak érezni, és nemcsak otthon, a saját családjában, hanem a tágabb környezetében is. Két felnőtt gyermekünk van és szerencsére ők is itt élnek Farnoson. És még él a 89 éves anyukám! Farnos nyugodt falu, mégis mindenhez közel, könnyen eljutunk innen színházba, kiállításra. Persze, csak ha majd újra lehet.

Fogadjátok szeretettel következő interjúkat: Szegedi Tiborné Márta

- Középiskolai végzettségem van. A Nagykátai Járásbíróságon dolgoztam 42 évig, a végén a végrehajtási ügyszakban. Farnoson születésű vagyok, a férjem is innen származik. 47 éve vagyunk házasok. Első és utolsó szerelem! Már gyerekként ismertük egymást, egy utcában laktunk. Tibor szakmunkásként dolgozott. Most már mindketten nyugdíjasok vagyunk.
- **Azt gondolná az ember, 40 év munkaviszony után jól esik a pihenés, ti viszont egy teljesen új munkába kezdtek:**
- Nem is nevezném munkának, inkább önkéntes szolgálat ez. A farmosi Rózsa Nyugdíjas Klub programjait szervezzük. Klubunk több mint 40 éves múltra tekint vissza. Megyes József alapította. 2007 óta működünk egyesületként átlagosan 70-75 fővel. Az aktív tagok létszáma 20-25 ember. A legtöbb rendezvényünk nyilvános, így minden korosztály számára érdekes lehet. Énekkarunk, tánckarunk és kézműves körünk is van. Itt a létszám kb. 10-15 fő, ők azok, akik rendszeresen járnak és szorgalmasan gyakorolnak, próbálnak. Nyitva vagyunk minden érdeklődő számára, bárkit szívesen fogadunk. Nemrégiben volt a tisztújító közgyűlésünk, ahol férjemet ismételten öt évre megválasztották elnöknek. Együttműködünk a Tápiómenti Nyugdíjas Klubok Baráti Társaságával, így is erősítjük a helyi és a Tápió menti közösségek összetartozását. 18 helyi szervezet tartozik ide. A környező falvak idősebbjeivel folyamatos a kapcsolattartás, illetve látogatjuk egymás programjait. Országosan még nem vagyunk jelen, mint egyesület, eddig még csak egyszer voltunk a fővárosban a nyugdíjas expón. De ami késik, nem múlik. Tavaly már sikeresen részt vettünk a Világ Gyalogló Nap túra rendezvényén, ahol a nyugdíjas szervezetek kategóriájában a 3. helyezést értük el. Nagyon szeretünk közösen kirándulni. Az Idősek Világnapjára is mindig készülünk önálló rendezvénnyel. 2018-ban pedig a 40 éves jubileumi ünnepségünk keretében megrendezett két órás műsorunkra gyűlt össze a falu apraja, nagyja. Szerencsére erről filmes összefoglaló is született. A tevékenységünk célja nemcsak a szórakoztatás, hanem a generációk összehozása, az esetleges ellentétek lebontása. Ennek érdekében a ma már

hagyományosnak számító Rózsa bál keretében mulatságot, tavasszal a májusi gyermeknap tiszteletére pedig palacsintázót szervezünk, illetve krumplit is sütünk a gyerekekkel. Decemberben tartjuk a Luca napi és a karácsonyi rendezvényeinket, ilyenkor mézeskalácsot sütünk. A helyi hagyományörzőkkel is együttműködünk, de amit mindenképpen ki szeretnék emelni, az a tradicionálisan jó kapcsolat az erdélyi testvértelepüléseinkkel: Várfalva és Aranyosrákos tartoznak ide. Az évek során valódi barátságok alakultak ki. Mindig örömmel találkozunk a falunap alkalmából, illetve az augusztus végi hagymafesztivál keretében, ilyenkor egymás házánál vendégeskedünk.

– A közösségi médiában is jelen vagytok:

- Ma már ez elengedhetetlen a sikeres működéshez. Persze ennek megvannak a hátulütői is. Sokan szívesebben fogalmazták meg a kritikájukat a közösségi portálon, de ha már arról van szó, hogy a helyi ügyeket személyesen beszéljük meg az önkormányzat által szervezett összejövetelen, akkor bizony nem jönnek el.
- **Rengetegen dicsérik a munkátokat, Deák Mária képviselőasszony külön is felhívta a figyelmemet a Rózsa Klub munkájára.**
- Megtiszteltetés számunkra és nagyra értékeljük a helyiek elismerését, de mi ezt tényleg belső elkötelezettségből tesszük a férjemmel és az önkéntesen dolgozó klubtagjainkkal közösen. Fontos számunkra a környezetünk, a barátaink, a szeretteink jóléte. Az önkormányzattól kaptunk egy helyiséget a rendezvényeink számára, és cserébe felújítottuk nemcsak a lakó épületet, hanem a környékét is, szép kis parkot alakítottunk ki a falu közepén. Így már valóban méltó körülmények között tarthatjuk meg az összejöveteleinket. Idővel úgy látjuk, hogy növekszik az egyesületünk munkája iránti elismerés, sokan észreveszik már, hogy nem csak mulatozunk és finom falatokat fogyasztunk – bár ezt sem vetjük meg -, de elsősorban a közösség életét szolgáljuk. Nem vagyunk szociális intézmény, de ez nem azt jelenti, hogy nem törődünk egymással. A szellemileg, fizikailag aktív nyugdíjas évek hívei vagyunk, de ezért persze magunknak is tennünk kell. Mint egyesület a tagdíjából finanszírozzuk a működésünket és pályázunk is, elértük, hogy az adó 1%-t is megkaphatjuk.
- **Honnan ered az elhivatottság?**
- Az idős ember természetesen megérdemli a hosszú évtizedek munkája után a pihenést, de kötelességeink is vannak, különösen a következő nemzedék iránt. Ha az ember komolyan veszi a házassági esküjét, márpedig mi a férjemmel ezt komolyan vettük, hogy jóban, rosszban kitarjunk egymás mellett, így vagyunk a szülőföldünkkel is. Bizonyosan van szebb és gazdagabb hely a világban, de Farnos a szülőfalunk, a szívünk idejét.

Írta:
Büky Anna

ANYAKÖNYVI HÍREK

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK	Dr. Kapronczai Mihály János és Gunics Bettina	2020. április 1.
	Szűcs Balázs és Gyöngyösi Tímea	2020. április 3.
	Horváth György és Balázs Klaudia	2020. május 5.

ÚJSZÜLÖTTEK	2020.03.01.	Koch Kornél Ádám	<i>Tarjáni Dóra és Koch Norbert</i>
	2020.03.07.	Gróf Áron	<i>Grófné Máthé Csilla és Gróf István József</i>
	2020.03.13.	Simon Noel Zoltán	<i>Simon Barbara</i>
	2020.04.09.	Perlaki Leon	<i>Perlaki Mercedesz és Perlaki Attila</i>
	2020.04.09.	Fehér Dávid	<i>Fehér-Varró Zsanett és Fehér Dávid</i>
	2020.04.17.	Brindzik Áron	<i>Brindzikené-Ács Mária és Brindzik Tamás</i>
	2020.04.27.	Tóth Ákos	<i>Kenyó Mariann és Tóth Gábor</i>

ELHUNYTAK	BAGYINSZKI KÁROLYNÉ	sz.: Marton Mária, 1936.08.30.	elhunyt: 2020. február 20.
	JEZSIK ISTVÁNNÉ	sz.: Lajkó Julianna, 1932.08.13.	elhunyt: 2020. február 26.
	HOSSZU GYÖRGY	sz.: 1948.06.15.	elhunyt: 2020. február 27.
	JÓZSA ISTVÁNNÉ	sz.: Lukács Margit, 1945.06.09.	elhunyt: 2020. február 29.
	BAGYINSZKI KÁROLY	sz.: 1933.06.10.	elhunyt: 2020. március 06.
	GULYÁS JÓZSEFNÉ	sz.: Koch Gyöngyi, 1962.05.25.	elhunyt: 2020. március 11.
	TÓTH JÓZSEFNÉ	sz.: Egyed Erzsébet, 1935.06.15.	elhunyt: 2020. március 20.
	PARÁZS LAJOS ANDRÁS	sz.: Benke Éva, 1954.01.02.	elhunyt: 2020. március 21.
	LŐRINCZ GYÖRGY	sz.: 1943.07.18.	elhunyt: 2020. március 27.
	KLABACSEK JÁNOS	sz.: 1941.09.23.	elhunyt: 2020. március 28.
	KOVÁCS FERENCNÉ	sz.: Sós Ilona, 1932.09.22.	elhunyt: 2020. április 01.
	LAJOS JÁNOS	sz.: 1942.03.12.	elhunyt: 2020. április 07.
	KLABACSEK JÁNOSNÉ	sz.: Cs. Nagy Mária, 1954.04.03.	elhunyt: 2020. április 18.

LAPZÁRTA

A következő lapzártá időpontja:
2020. augusztus 9. (vasárnap).

A szerkesztőség e-mail címe:
farmosujsg@gmail.com

Kérjük, ha valaki cikket kíván írni az újságba, írása végén tüntesse fel nevét (szervezet, egyesület esetében annak nevét), ugyanis a szerkesztők aláírás hiányában a beküldött anyagokat nem tudják publikálni.

A szerkesztőség

Köszönetnyilvánítás

Szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak,
akik szeretett szüleink,

KLABACSEK JÁNOS

és

KLABACSEK JÁNOSNÉ

temetésén részt vettek,

sírhelyükre virágot,

koszorút helyeztek, küldtek.

A gyászoló család

HIRDETÉSEK

Szobafestést, mázolás, tapétázást,
homlokzati felújítást, külső és belső
szigetelést, kerítésfestést, felújítást vállalok
RÖVID HATÁRIDŐVEL.

0630/230-6148

SÍRTISZTÍTÁS ÉS IMPREGNÁLÁS

Vállalom befeketedett, elkoszosodott, bemohásodott
sírkövek tisztítását és impregnálását. Ezáltal megtartják
újszerű állapotukat és véd a környezeti hatásokkal
szemben több éven keresztül.

Tel.: 06 30/230-6148

Klíma, Hűtő és Háztartásigép szerelő

Homonnai József

06-30-974-9045

2766 Tápiószécsény Bartók Béla út 32.

 Kövess minket a
Facebook-on!

@gepszerelo

Mosó-, mosogató-, szárítógép, hűtő, fagyasztó,
mikrosütő, villanytűzhely, elektromos főzőlap javítás.

SZÜCS GRANIT

2200 MONOR, Ceglédi út 74. Információ: **06 30 431 5858**
2700 CEGLÉD, Puszkaporos u. 36. 6000 KECSKEMÉT, Ceglédi út 100.

AKCIÓS GRANIT SÍREMLÉKEK

urna síremlékek

egyes síremlékek

duplás síremlékek

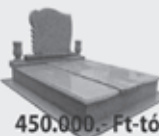

100.000,- Ft-tól

250.000,- Ft-tól

350.000,- Ft-tól

150.000,- Ft-tól

300.000,- Ft-tól

450.000,- Ft-tól

Az akció 2020.04.15-től a készlet erejéig vagy visszavonásig érvényes.
A részletekről és a nyitva tartásról érdeklődjön telefonon!

Több száz készleten lévő síremlékből választhat!

www.granitsirko.hu szucsgranit@gmail.com

F·A·I·R

Farmosi Információk Riportok

A szerkesztőség a hozzá érkezett cikk szövegében csak a helyesírási hibákat javítja. Az íráskor stílusán nem változtat. Bármilyen, az erkölcsi normákat nem sértő cikket, olvasói levelet közlünk akkor is, ha annak tartalmával nem értünk egyet! A cikkek tartalmáért a cikk szerzője vállal minden felelősséget.

Nyomda: Tápió Nyomda, Tápiószécsény, Holló út 5. • Tel.: 06 20/982-1180 • E-mail: tapionyomda@gmail.com

F·A·I·R Lakossági közéleti tájékoztató • Megjelenik kéthavonta • Kiadja: Községi Könyvtár

A szerkesztőség címe: 2765 Farnos, Zrínyi út 1., Telefon: 06 53/390-088

Felelős szerkesztők: Kenyő Lajosné, Kovács Istvánné, Szarvas Angéla

E-mail: farmosujsg@gmail.com • Eng.szám: B/Kul/B/90 • Készült: 1400 példányban

CSUHÁJÁS HÍREK

Kedves Barátaink!

Bár a koronavírus okozta helyzet nem tette lehetővé a próbák megtartását és számos rendezvényünkről is le kellett mondanunk, ez nem szeghette kedvét táncsoportunknak.

Elindítottuk saját YouTube csatornánkat (Csuhaajja Néptáncgyűttes – Farnos), ahol az elmúlt évek fellépéseit tesszük elérhetővé mindenki számára, aki kíváncsi rá. Érdeemes az alkalmazáson belül **feliratkozni** a csatornára, hogy értesítést kapjanak a legújabb videókról.

Ezen kívül pedig egy másik YouTube csatorna (#BBfolk) is indult, ahol ritmusfejlesztő gyakorlatokat, gyerekjátékokat és a néptánc alapjait tanulhatják a **feliratkozók**.

A szeptembertől induló tanévben immár 4 csoportba várjuk a táncolni vágyó gyermekeket és felnőtteket egyaránt.

– **Gilicék:** Ebbe a csoportba az óvodás korú gyermekeket várjuk, ahol népi gyerekjátékok, eszközös fejlesztő gyakorlatok, játékok segítségével ismertetjük meg őket a magyar néptánc alapjaival.

A foglalkozások időpontja: Hétfőnként 16:00 – 17:00

– **Apró Csuhaajja:** Az Általános Iskola alsó tagozatos tanulói számára indított csoport, ahol a gyerekek már az eszközös, illetve páros táncokkal ismerkedhetnek meg. Ha az óvodában táncolt a gyermek, akkor ez remek lehetőség a folytatásra.

A foglalkozások időpontja: Hétfőnként 16:00 – 17:00

– **Ifjú Csuhaajja:** Az Általános Iskola felső tagozatos tanulói számára indított haladó csoport.

A foglalkozások időpontja: Hétfőnként 17:00 – 18:00

– **Csuhaajja Néptáncgyűttes:** A felnőtt csoportunkba középiskolás diákokat és felnőtteket várunk, ahol kis-magyarországi, illetve erdélyi táncokat tanulhatnak.

A foglalkozások időpontja: Hétfőnként 18:00 – 19:30

BŐVEBB INFORMÁCIÓ:

**Bacsikai Balázs – 06-30/274-2208;
Cseh-Fehér Ágnes – 06-20/340-4405**

Csuhaajás programok

A nyárra tervezett programjaink még kétségesek, de bízunk benne, hogy valamennyit módunkban áll megszervezni és lebonyolítani.

Íme egy kis programajánló, amik megvalósítása természetesen az aktuális helyzettől függ majd.

2020. évre tervezett programjaink:

- **Augusztus 22.** Csuhaajás Nyárbúcsúztató
- **Október** TÖK-JÓ Kézműves foglalkozás
- **December 05.** Csuhaajás Advent
- **December 12.** IV. Csuhaajja Néptánc Gála

A **Csuhaajások** fellépéseiről bővebben tájékozódhat a [Facebook/Csuhaajjanéptáncgyűttes](#) oldalon.

Keress minket **YouTube-on!** Iratkozz fel!

Kedves Középiskolás Diákok!

A Farnoszi Hagyományörző Egyesület lehetőséget tud biztosítani a kötelező 50 órás gyakorlat elvégzésére, amely szükséges a középiskolai tanulmányok elvégzése alatt.

Amit ajánlunk:

- Betekintés az egyesület életébe,
- Hagyományok megismerése,
- Rendezvények előkészületeinek ismerete,
- Rendezvényeken való részvétel, lebonyolítás,
- Utólagos munkálatok megismerése, lebonyolítása,
- Közösségi munkavégzés ismereteinek megszerzése,
- Segítőképzés és jó fej csapat ☺
- Szeretettel várunk tehát a tanulmányok elvégzése alatt és azután is!

Üdvözlettel:

Farnoszi Hagyományörző Egyesület

Jótekonysági bál az Óvoda javára

2020. március 7-én az Óvoda szülői szervezete jótekonysági bált szervezett. Nagyon örülünk, hogy idén is több mint száz vendégünk volt. Igyekeztünk mindent megtenni annak érdekében, hogy mindenki jól érezze magát, reméljük, ez sikerült is.

Tóth Józsefné óvodavezető köszöntője után az Atlantisz SE Mini Csapata kedveskedett nekünk egy kis táncos összeállítással. Köszönet érte!

Külön köszönjük Gál Zoltánnak az ízletes vacsora elkészítését. Köszönjük szépen azon szülők, nagyszülők segítségét is, akik süteményt, pogácsát sütöttek a bálra.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik a tombolába ajánlottak fel nyereményt, támogatói jegyet vásároltak, vagy bármilyen formában támogatták rendezvényünket. Nagyon sokan vannak, de eltekintenénk a részletes felsorolástól, hiszen nem szeretnénk senkit sem kihagyni. Mindenkinek egyformán hálásak vagyunk, hiszen mindannyian hozzájárultak ahhoz, hogy támogathassuk az óvodát.

Reméljük, jövőre is együtt bálozhatunk!

az Óvoda Szülői Munkaközössége